

DARBININKAS

XLI NR. 13

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY VA SARIO - FEBRUARY 17, 1956

Redakcija — G.Lemore 5-7281
Administracija — G.Lemore 5-7068

10 CENTŲ

ELZBIETA II, Anglijos karalienė, lankydamosi Nigerijoje, Afrikoje, „adoptavo“ bąsą 10 metų neigriuke.

Prancūzijos atstovai — narsūs vyrai

Prancūzijos parlamente kilo peštynės tarp poujadistų ir komunistų, kuriems ir talka atskubėjo socialistai.

Prasidėjo nuo to, kad parlamente kilo siūlymas nepripažinti vieno poujadistų atstovo, aiškinant, kad jis išrinktas neteisėtai. Poujadistas Damasio nenorėjo prisileisti prie balsavimo ir kalbėjo taip ilgai, kad pirmininkas turėjo posėdį nutraukti. Bet ir siūlymas nebuvo priimtas. Kitą dieną, kai rezoliucija vėl pasirodė, į tribūną prieš ją kalbėti skubėjo tas pats Damasio ir jo drau-

● Valstybės sekretoriaus vardu viešųjų reikalų skyriaus vedėjas John P. Meagher atsiuntė Altui padėką už sveikinimus prezidento pareigų eiti dar 5—10 metų. Prezidentas pareiškė, kad jis apsisprendė ne tiek pagal gydytojų nurodymus, kiek pagal savo paties savijautą.

● Prez. Eisenhowerio sveikatą patikrinusi gydytojų komisija rado, kad ji nekluduoja prezidento pareigų eiti dar 5—10 metų. Prezidentas pareiškė, kad jis apsisprendė ne tiek pagal gydytojų nurodymus, kiek pagal savo paties savijautą.

LOUIS BROMFIELD spaudos atstovam New Yorke pareiškė, kad jo žiniomis Maskva parūpinusi Egiptui apie 3000 komunistų techniku mokytis varuoti modernius ginklus, kuriuos sovietai pristato.

Visa Lietuva švenčia su viltimi

NAMIE — ŽIAURIOJE TYLOJE, TARP TREMTINIŲ — SU IŠKILMĖM

“N. Y. Times” išidėjo vasario 16 vedamąjį, antrašte “Anapus uždangos”. Jame pradedama:

“Sovietų kampanija prieš abejopus meteorologijos ir Laivosios Europos balionėlius turėjo ironiškų vaisių — padidino dėmesį geležinei uždangai ir už jos pavertęsiems. Jų likimą iliustruoja atvejis Lietuvos, kuri žiaurioje tyloje na-

mie ir su tinkamom iškilimėm tarp brolių ir seserų tremtinių švenčia šiandien trisdešimt aštuntą nepriklausomybės paskelbimo metines”.

Toliau pastebi, kad Lietuva buvo tarp pirmųjų tautų, su kuriom Sovietų Sąjunga sudarė nepuolimo sutartį — tokia, kokią dabar Bulgarijas siūlė Jungt. Valstybėm. Tačiau pirma proga pasinaudojus Maskva Lietuvą pavertė ją savo kolonija, į kurią siūnčia Rusijos komunistus ir duoda jiems lietuviškus išvežtųjų vardus.

Tačiau lietuviai, kaip ir kiti pavertieji, tęsia pasyvią ir aktyvią rezistencijos kovą ir gaivina naujas viltis, kai jų vadai tremtyje susijungė į Pavertę Jungtines Tautas bendrai kovai...

Sovietai stengėsi sulaužyti pasipriešinimą, siūlydami amnestiją “miško broliam”. Tačiau laisvė visada rodėsi galin-

lektvynio saugumu.

Sovietų šypsniak — sakė senatorius — nerodo jų politiko pakitimo. Naujos tarpusavio pagalbos sutartys Rusijai nieko nereikią, kaip rodo jos sutartys su Suomija, Lenkija, Estija, Latvija ir Lietuva.

ADLAI E. STEVENSON, demokratu kandidatas į prezidentus, vos išvengė katastrofos lankydamasis Oregono valstybėje.

APIE MARGARITĄ SKELBIA NAUJĄ ISTORIJĄ

Dar pereitą kartą teko suminėti Gallupo instituto išvadas, kad populiariausias Anglijoje žmogus esąs ne Edenas ir net ne Churchillis, o princesė Margarita. Dabar skelbiama apie ją nauja sensacija — esą ji rengiantis pereiti į katalikybę.

Laikraščiai nurodo, kad ta mintis nieko bendra neturi su jos meile kapitonui Townsendui, nuo kurio ji pereitais metais galutinai atsiskyrė. Jau prieš dvejus metus ji pasakiusi vienai iš savo artimų draugų, kad

ja žavisi vienuolės gyvenimas. Ji visada buvusi giliai religinga. Ypačiai nuo savo tėvo mirties. Ir jos atsisakymas nuo kapitono Townsend buvo paremtas religiniu motyvu: kad bažnyčios mokslui yra priešinga moterysė su divorsuotu žmogum.

Apie princesę dabar sušneko ryšium su Norfolkio kunigaikščio, kataliko, apsilankymu Romoje audiencijoje pas popiežių Pijų XII. Toji audiencija buvusi staigmena Anglijos atstovui prie Vatikano. Ir tuojau po audiencijos viena iš italų agentūrų paskelbė, kad laukiamą vieno aukšto asmens Ang-

PRINCESĖ ESANTI PASIRY-ZUSI PEREITI Į KATALIKYBĘ

lijoje perėjimo į katalikybę. Kai tik kunigaikštis grįžo į Angliją, prieš vykdamas į Londoną, jis aplankė princesę Margaritą. Spėjama, kad

princesės reikalais buvo kalbama audiencijoje su Pijum XII.

Tačiau Norfolkio kunigaikštis tai dementavo. Aiškino, kad jis kalbėjęs savo šeimos reigų, kad

● Alžire ir Tunise per pasakutines sukilėlių ir prancūzų kautynes vėl žuvo 88 žmonės.

● Už Laivosios Europos radijo klausyma Čekoslovakijoje nuteistas ūkininkas Joseph Vykoukal 3 metams.

● Izraelis virstų antrąja Korėja, jei būtų vykdomas Amerikos - Anglijos planas siūsti į vidurinius rytus svetima kariuomenė. Taip vertina vienas Izraelio laikraštis.

● Baltuosius skirti nuo juodųjų Louisianoje esą priešinga konstitucijai. Taip išaiškino New Orleano teismas.

kalais.

Jeigu princesė pereitu į katalikybę, tai tuo pačiu ji atsižada teisui į Anglijos sostą, nes katalikas negali būti Anglijos karalium. Tačiau neatrodo, kad tas sostas taip princesei rūpėtų, nes ji linkusi apsispręsti aukštesniais motyvais.

Kaip ten iš tikrųjų bus — aiškės tik vėliau. Tačiau dabar princesė vėl virto populiariu žmogum, ir spauda apie ją rašo tik iš simpatingosios pusės.

● Klaipėdos vėsta gali plaukti audros ištikti Švedijos žvejai. Taip Švedijos vyriausybė yra pranešusi Sovietų Sąjungai.

● Vasario 16 dieną New Yorke hotelis “Plaza” buvo iškėles Lietuvos didžiule vėlavą viduryje tarp Amerikos ir Japonijos vėlavų.

● Opozicija su katastrofom... Adlai Stevensonas liko sveikas, kai jis su automobilium nusrirto per 20 pėdų. Liūdniau baigėsi panaši katastrofa Anglijos buvusiam opozicijos vadui Attlee — jam įlaukė du šonkaulius.

gesnė nei vergija. Ir ta patirtis duoda vilties, kad Sovietai nepakeis istorijos kelio.

Labai dėmesio vertas tokis šiltas ir tokis taiklus Lietuvos padėties įvertinimas.

KO CHRUŠČIOVAS KARŠTAI NORI, TĄ IR PRANAŠAUJA

ŽADA ŪKINĘ BEI KULTŪRINĘ EKSPANSIJĄ IR SPROGDINIMĄ IS VIDAUS

Maskvoje partijos sekretorius Chruščiovas vasario 14 atidarė dešimtą partijos suvažiavimą, pirmą po Stalino mirties. Šešias valandas trukusioje kalboje Chruščiovas skelbė tokią pagrindinę mintį ir savo džiūgavimą: komunizmas stiprėja; jis išsilejo iš vienos valstybės ribų ir virsta pasauline sistema; kapitalizmas pasirodė nepajėgus sukliudyti šio pasaulinio istorijos proceso.

KAIP VERTINO VAKARUS?

Chruščiovas aiškino, kad kapitalizmo silpnybės didėjančios. Tarp kapitalistinių kraštų auga priešingumai, ypačiai tarp Amerikos ir Anglijos. Daugiausia dėl ūkiniu interesu. Anglija ir kiti kraštai nebepatenkinti Amerikos ūkine politika, kuri atnešusi netvarką pasaulio rinkoje dėl suvaržymo prekybos su Rytais, dėl sutarčių, vienašališkai apsaugojančių Amerikos ūkinius interesus ir jos rinkas.

Augas Vakaruose ir nenastėninimas stiprėjančia politi-

Danguje pasirodė trys saulės ir vaivorykštė

Europa vasario 14 pajuto dar naują šalčio bangą iš rvtų. Šalčiai pasiekė jau net Afrika. Italijoje atkrsti 600—1000 kaimų nuo pasaulio. Šešiasdešimt Amerikos kariniu didžiulių lėktuvu juos aprūpino maistu. Viso Amerikos kariuomenė jau išdalino 700,000 svaru. Ispanijoje vaisiniam medžiagai pridaryta nuostolių už 50 milijonų. Kitur dar daugiau. Graikijoje iš mokyklos grįžtančius vaikus užpuolė vilkai. Tarp Švedijos ir Suomijos užšalo jūra. Pirmu sykio per 30 metų sustojė susisiekimas laivais. Šiaurės Norvegijoje ir Švedijoje termometras nukrito iki 40 laipsnių Farenheito žemiau nulio (irgi 40 pagal Celsijų). Šiaurės Švedijoje žmonės buvo nustebinti, kai danguje pamatė iš karto tris saules ir vaivorykštę. Aiškinama, kad tai optinis išnūdis nuo saulės spindulių, lūžtančių sniego kristaluose.

● Šalčiai Europoje pradeda atleisti. Zuvusiu jau priskaitoma per 500. Jugoslavijoje iš po lavinos ištraukti 57 lavonai.

KOKIE SOVIETINIAI KELIAI UZSIENIUOSE?

Kad komunizmas laimėtu, Chruščiovas numato Sovietų politikai tokius kelius:

1. skelbti “taikingos koegzistencijos” tarp Sovietų ir Vakarų pasaulio reikalingumą;

2. stiprinti ryšius su satelitais;

3. stiprinti draugiškumą valstybėm, kurios nepriklauso “kariniam blokam”, kaip Indija, Burma, Afganistanas, Egiptas, Sirija;

4. pagerinti santykius su Jungt. Valstybėm, Anglija, Prancūzija, pirmiausia ūkinėje, techninėje, kultūrinėje srityje;

5. stiprinti savo karines pajėgas, “kol yra žmonių, kurie grasina taikingai koegzistencijai”.

Amerikos ninigai ginkluoja Sovietus

Senato komisioie, kuriai pirmininkauja McClellan (dem.), Ohio fabrikantas Ralph Baldenhofer vasario 15 liudijo, kad Anglija pristato Sovietam mašinas moderniausiu ginklam gaminti ir kad Amerikos vyriausybė tai žino ir tam pritarė. Liudininko nuomone, geriau jau duoti Sovietam raketą ir lėktuvus, nes jie bus panaudoti prieš Ameriką vieną kartą, o mašinom jie gaminsis jas nuolat.

VALSTYBĖS SEKRETORIAUS J. F. DULLES PAREIŠKIMAS VASARIO 16 SUKAKCIAI

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Carl M. Mc Cardle atsiuntė Altui telegramą, kurioje perduoda valstybės sekretoriaus John Foster Dulles pareiškimą trisdešimt aštuntą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakčių progą:

“Šiais metais lietuvių, latvių, estų tautos paminės savo nepriklausomybės nuo Rusijos paskelbimo sukakčių. Ta proga dera dar kartą atkreipti dėmesį į ryžtingumą ir pasiaukojimą, kuriuos parodė šių tautų žmonės laisvųjų tautų bendruomenėje.

“Nors Baltijos tautom yra atimta iu laisvė, bet mes žinom, kad jos tebėra pasirūžusios būti laisvos.

“Mes tebetikime principu, kad suvereninės tautos ir savarankiškas valdymas būtų atstatytas tiem, kam jie būna atimti nrievarta.

“Mes tikime, kad šitas principas vieną dieną bus įgyvendintas.

Pas. John Foster Dulles”.

Tenka dar pridurti skatinimą atgaivinti “liaudies frontus” su socialistais užsieniuose, kaip tai jau ima reikštis Prancūzijoje.

PAŽADAI SOVIETU SAJUNGOJAM GYVENTOJAM

Kalbos didžioji dalis buvo taikoma užsieniam. Vidaus reikalais Chruščiovas pripažino, kad “kai kurie miestai yra nepakankamai aprūpinti tokiais daiktai kaip pienas, sviestas ir vaisiai. Yra tokių atsitikimų, kad net bulvių ir kitų daržovių pristatymas yra netvarkingas. Yra taip pat sunkumų gyventojus aprūpinti tam tikrais geros kokybės gaminiais”.

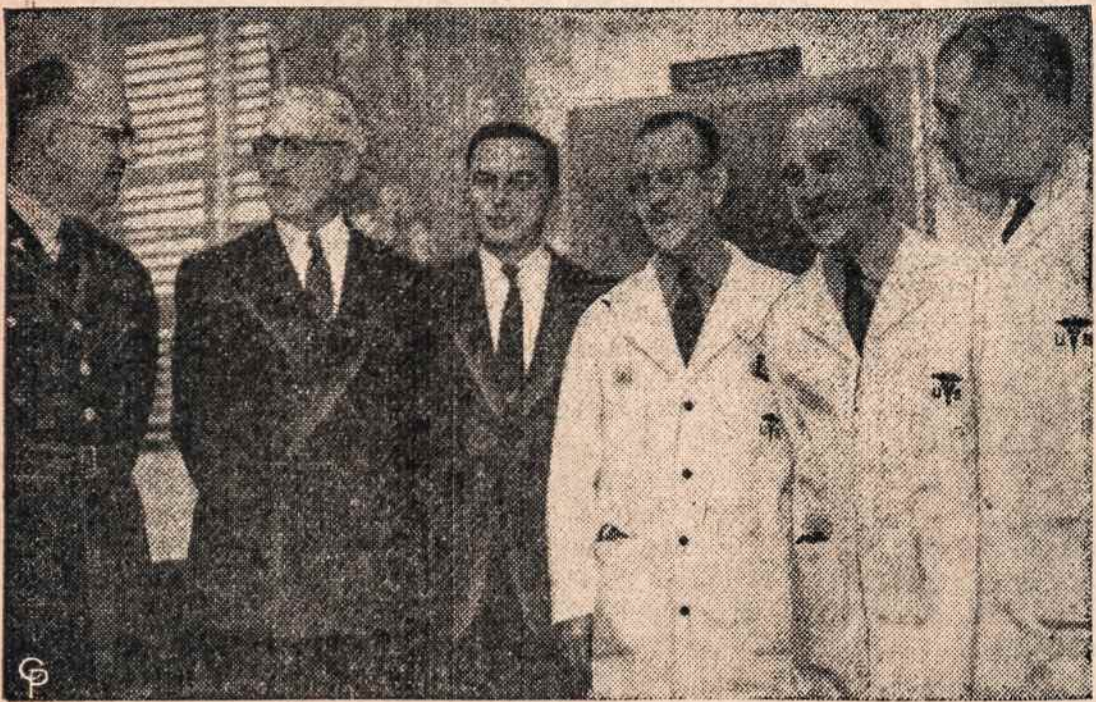
● Bet šešto penkmečio plane jau esą numatyta fabriku ir įstaigų darbininkam 7 valandų darbo diena, kasyklų darbininkam 6 valandų diena; taip pat 6 valandų diena nepilnamečiam 16—18 metų; šeštadieniais numatoma 6 valandų darbo. Tai busia palaipsniui daroma nuo 1957 metų pradžios. Būsia k'tur einama prie 5 dienų darbo savaitės po 8 valandas darbo diena.

● Išvados: Kai dėl vidaus gyvenimo Sovietuose, tai bus ir toliau stiprinama sunkioji pramonė; ir toliau “plėšinių žemės” politika bus vykdoma, tik bus reikalaujama jos gamybos vaisius sustiprinti dvigubai.

● Užsieniuose stiprinamas agresyvumas — ūkinis ir kultūrinis, norint daryti įtakos iš vidaus, kurstant labiausiai prieš Ameriką ir Vokietiją. NYT vedamajame teisingai suprato, kur Chruščiovas taiko, kalbėdamas apie “taikingą koegzistenciją”, nes “taikinga koegzistencija” sovietiniame žodyne, sako NYT, reiškia komunistinės subversijos auginimą, norint sprogdinti vakarų kraštus iš vidaus.

JAMES E. GORHAM, 44 metų, iš New Yorke, prisipažino Atstovų Rūmų komisijai, kad jis 1930 metais buvo komunistų partijos narys ir dalyvavo partijos komisijoje, kuriai vadovavo Sen. Harry S. Truman.

ŠIE DAKTARAI, tikrino prez. D. Eisenhowerio sveikatą Washingtono, Walter Reed ligoninėje, pasakė kad prezidentas gali sutikti bXti antru kartu renkamas.

KORESPONDENTAI IR ASILAI SU MEDINĖM GALVOM

Vienas iš mūsų kalbėtojų Naujienos vasario 13 aprašo studentų sąjungos studijų dienas New Yorke. Vieno iš pasikaitininku (dr. D. Krivicko) paskaitos "Lietuvos teisinė struktūra amžių bėgyje tarptautinės teisės šviesoje" mintis taip apsakoją:

"Dr. D. Krivickas savo paskaitoje palietė daugiausia vidaus Lietuvos teisinę struktūrą. Jis pateisino tautininkų režimą, kuris buvęs neblogesnis už demokratinį (m. p. D.). Užgrynė 1928 ir 1938 m. konstitucijas. Esą spaudos cenzūros Lietuvoje nebuvo, ir visos partijos galėjusios rašyti, kas jom patiko (m. p. D.) 1926 m. gruodžio 17 d. perversmas turėjęs įvykti. Diktatūros pilna to žodžio prasme nebuvo, o jei ir buvusi, tai tik tėviška valdžia. Lietuvių tauta turėjusi tokį režimą, kokio ji pati sau norėjo, nes joks režimas negalys išsilaukiyti, jeigu tauta jam nepriitaria".

"Aprašymas rodo apgailėtina elgesį. Tik ar prelegento ar korespondento? Sunku patikėti, kad taip nesąžiningai elgtųsi su tiesa profesorius tos mokslo įstaigos, kuri savo tikslu laiko tiesos ieškojimą ir skelbimą. Sąkykim, taip elgtis jau tik buvęs profesorius. Tačiau tas pats asmuo dabar yra Lietuvos atstovybės Washingtono juriskonsultas, ir šis titulas įpareigoja nesileisti į partinio intereso gynimą su skriauda bendram lietuviškam interesui — demokratijos vertę sulyginant su vadizmu; skelbiant neteisningą mintį, iš kurios dabartinis režimas Lietuvoje išsilauko, tai jam tauta taip pat pritaria?"

"Norėtum manyti, kad tai ne paskaitininko mintys. Jeigu atsakomybę už visas nevykusias mintis dažnai suverčiama korespondentam, tai ir šiuo atveju norėtume mieliau taip aiškinti. Vienas iš mūsų korespondentų Naujienų kitas korespondentas vasario 10 apraše kitą pranešimą Vinco Rastenio Mon

trealyje. Kad įvertino neigiamai, visai tai suprantama. Bet spaudos kultūros lygį rodo forma, kaip visa tai daroma. O šis korespondentas dėl paskaitos kilusius klausimus ir atsakymus taip aprašė:

"Pasiųlyė klausimai, kurie tautininkam, jei jie dar turi nors kiek savigarbos (m. p. D.), tikrai garbės nesudaro. Bet ir atsakymai į juos buvo daugiau panašūs į 'Mariusės' plepalus, o ne išaiškinimą reikalo... tautininkų vadeivos su savo nariais ir jų nuomonėmis nesiskaito. Sprendimus jie vieni daro. Narius jie laiko asilais su medinėmis galvomis (m. p. D.), kurie neturi teisės nieko galvoti, o tik pildyti vadų nuro-

Nelė yra prapuolus, manęs nelaukite

"Plėšinių žemė reklamuoja sovietinis filmas

Sovietuose apie "plėšinius" apie "plėšinių žemė" Sibire tebekalbama. Tai plotai, kurie yra kaip dvi Dacotos valstybės. Chruščiovas — jos autorius ir kūrėjas. Jis užsimanė jas paversti dirvom per pora metų. Arklai ir traktoriai buvo gabunami į Sibiro plėšinius iš Ukrainos, Baltijos kraštų ir kitur. Dešimtys tūkstančių komjaunuolių ir nekom. jaunuolių nugabenti į stepes be jokio pasirengimo.

Chruščiovas sausio mėn. jau pasitarė, kad nepasisekė.

Esą "kai kurie ūkiai buvo sukurti paskubom, ir jų darbas nebuvo sėkmingas". Pripažino, kad trūko lytaus, kad daugelyje ūkių vienas iš trijų darbininkų buvo "biurokratas"... Bet Chruščiovas laikėsi savo linijos ir toliau. Esą valstybiniai ūkiai esą išgelbėjimas.

Reikia tik daugiau propagandos.

Buvo užsakyti filmai, kurie jaunimui parodytų gyvenimą

dymus". Malonu, kad nuo šitokio pasipūtimo ir nekultūringumo daugumas demokratinės dvasios korespondentų jau seniai yra atsiskakė, o jei dar ir lieka, tai nubraukia redaktoriai.

Vieni iš mūsų klausytojų Draugas vasario 11, aprašydamas tą pačią paskaitą ir suabejodamas, ar ji buvo prasminga, pamini ir publikos elgesį: "kada paskaitininkas pranešė, kad tautininkai galutiniai atsimeta nuo Vliko... salėje kilo ermyderis... iš galiorkų pasigirdo tokie šūkiukai kaip "Rusų agentas, Lietuvos duobkasys ir tt."

Iš tokių faktelių tenka stebėti mūsų visuomenės jautrumą visuomeniniam reikalui ir jos visuomeninius santykius.

"Plėšinių žemė" su visu realizmu... Propagandistas Nikolai Pogodin toki filmą paruošė. Jį paleido Maskvos jaunimui lapkričio gruodžio mėn. Jis pavadintas "Trys atvyko į plėšinių žemė". Tai reiškia trys komjaunuoliai atvyko, kuriais ir galvoja, kalba. Pagrindiniam herojui Maročkai Pogodinas leidžia pakalbėti tokius žodžius pačiam sau:

"Na, pasakyk pats, kodėl taip greitai sutikai vykti į plėšinių žemė? Ar iš baimės, kad partija nepalaikytų išdaviku? Prisiekiu, kad ne tik iš baimės... Aš noriu imtis naujo gyvenimo dykumose. Praeit bus palaidota. Kai kas girtaus. Aš ne. Aš išsilaukiusiu. Aš būsiu kaip šventasis. Niekas nepasakys, kad Maročka tebėra chuliganas. Aš gyvensiu vienas, be kortu. Aš atgimsiu per komjaunimą".

Bet Pogodino kita herojė Nelė jau nėra tokia optimistė. "Aš negaliu suprasti — kalba ji — kaip mes visi čia dar nesam išmirę. Plėšinių žemė — tai košmaras. Prisiekiu... Ir aš, kvailė, atvykau į šią žemė... Nebent čia įsitaisytum gerą zoologijos sodą, nes kiekviena naktį vilkai aplinkui kaukia kaip filme. Aš, kvailiukė, pakliuvau čia. Visos mano draugės dabar sau plaukus susitaiso kirpykloje, o aš, vargšė mergiotė, praleidžiu naktis ant pliku lentu. Čia nėra jokios plėšinių žemės, o tik vilkai, sniegas, vėtras. Nelė yra prapuolus. Manęs nebelaukit, mano brangios draugės".

Gyvenimą Sibire vaizduoja ir kiti veikėjai ar atskiri posakiai... Šalia tų trijų komjaunuolių pasirodo nežinomas vyras, spėjama palėistas iš koncentracijos lagerio, kuris gundo komjaunuolius gyventi savu protu — taip kaip ir jis. Pasirodo cinikas dailidė, kuris teiraujasi kaip pastatyti pirtį: ar kultūringai ar be kultūros. O kultūringai tai reiškia pirtis būsianti šalta... Susimūša dėl tos pirties berniukai su merginomis (Nukelta į 3 psl.)

Kodėl jūs delsiate su pripažinimu?

ZINIA PASIEKĖ BERLYNĄ

Vasario 16 akto okupacinė valdžia neleido Lietuvoje skelbti. Laikraštis sukonfiskavo. Bet žinia apie Lietuvos Tarybos nutarimą pasiekė Berlyną ir jau 1918 vasario 18 ji buvo ten spaudoje paskelbta. Karo valdžia greitai susigriebė ir uždraudė toliau ją skelbti ar komentuoti.

Kai ta pati žinia pasiekė visuomenės atstovus parlamente, jie kitai pažūrėjo. Vasario 20 Centro partijos pirmininkas Groberis perskaitė žinia apie Lietuvos nepriklausomybės akto parlamento pilnaties posėdyje ir

palinkėjo kloties naujajai valstybei.

Tą pat dieną socialdemokratų vardu Lietuvą sveikino atstovas Davidas. Po kelių dienų Mathias Erzbergeris parlamente klausė vyriausybę, kodėl ji atidėlioja Lietuvos nepriklausomybės skelbimą.

O ji atidėliojo dėl to, kad tas Vasario 16 aktas jai nebuvo prie širdies. Penkios dienos po nepriklausomybės paskelbimo t. y. vasario 21 kancleris Hertlingas pranešė L. Tarybai, kad Vasario 16 aktas nuverčia gruodžio 11 dienos nutarimą.

Vokietija galinti pripažinti

★ Jugoslavijoje 3678 motinos turi po 16 vaikų, 83.000 — po 10 ir 200.000 — po septynių.

● Dėl šalčių ir Texas valstybėje nutrūko kai kur elektros tiekimas. Karvės buvo labai nepatenkintos, kai jos buvo melžiamos nauju "metodu" — vietoj elektros rankom.

LENKTYNESE IKI VASARIO 16 (4)

Lietuvą nepriklausoma, jei Taryba grįžtų prie gruodžio 11 formulės...

Taryba vėl svarstė, sako galvas. Surado kompromisą kovo 20 posėdyje nutarė pranešti Vokietijos vyriausybei, kad Vasario 16 dienos aktas nepriešinas gruodžio 11 nutarimam. Tokiu kompromisu buvo patenkintas Vokietijos noras, ir kovo 23 kaizeris Vilhelmas pasirašė pripažinimą nepriklausomai Lietuvai, tačiau ir tame akte kalbėjo apie gruodžio 11 formulę.

Galėtume jau baigti žiūrėti į Lietuvos ir jos vakarinio kaimyno santykius kelyje į Lietuvos nepriklausomybę, jeigu Vasario 16 paskelbimas jau būtų reikšęs faktinį valstybės atkūrimą. Bet Lietuva dar buvo be valdžios; buvo okupuota; visos administracijos aparatas buvo svetimosiose rankose. Jos ir nesirengė valdžios perduoti... Skirtumas betgi jau buvo. Lenktyne anksčiau bėgo trys, dabar liko tik du. Trečiasis, rytinis kaimynas, buvo iškritęs iš lenktynių, nes jis Brastoje atsiskakė nuo pretenzijų į Lietuvos teritoriją. Liko lenktyne tik du: Lietuva ir Vokietija. Teko stebėti toliau, ar jų rungtyniavime Vokietijai pasiseks Lietuvą prikaltinti kiek galima arčiau prie savęs, ar Lietuvai pasiseks laikytis nuo Vokietijos atokiai ir pačiai valdytis. Vokietija dar nesijautė lenktynes pralaimėjus. Dar buvo duotas jai popierėlis, kad nuo gruodžio 11 dienos rašo Lietuva neatsisako, jeigu Vasario 16 raštas jam nepriešta-

rauria. Dar Vokietija nesijautė pralaimėjusi karo vakaruose. Tai kas, kad Vokietija pripažino Lietuvos valstybę. Bet ir valstybe dar galima prisistiegti, ivairiais rvyšiais... Čia iškilo dar trumpas tiesiog lenkdom apibūntas epizodas, kuriame Lietuvai buvo ieškoma karalius.

ATGIJO SEMA UNIJOS MINTIS

Lietuvos Tarybos rankose atsidadė memorandumas, kuriame vokiečių buvo rimtai svarstoma mintis sudaryti Lietuvos unija šiuo tarpu ne su Lenkija, o su Saksonija ar Prūsija. Buvo varoma tos rūšies propaganda ir tarp Lietuvos dvarininku, kad jie remtų šią mintį. Tur būt, jiems palenkti į savo pusę okupacinė valdžia staiga davė daug laisvių lenkiškom mokyklom.

Unijos projektas buvo gyvas jau 1917, dar geras galas prieš Vasario 16 skelbimą. Tarybai jau teko jį svarstyti, ir gruodžio 8 buvo priimtas pasisakymas už "paveldimą konstitucinę monarchiją", valdomą demokratiškai parlamentiniu būdu, "su kataliku dinastija".

Vadinas, priimama vokiečių skelbiama valdymosi forma — karalystė. Bet prieš unijos su Saksonija idėją pastatoma kita — pačios Lietuvos karalystė su niuku unijos nesudaranti. Prieš karalių protestantų iš Saksonijos pastatomas pasirinkimas turėti karalių "kataliką". Sustiprėjus unijos reikalavimui Vokietijos propagandoje, jau 1919 liepos 11 dvylika ar trylika balsų dauguma Valsty-

bės Taryba (taip jau buvo savo vardą pakeitusi Lietuvos Taryba) iškišo kandidata į Lietuvos karalius—Wuerttembergo hercoga Urachą, kataliką, demokratinių pažiūrų, kuris turėjo būti svetimas Prūsijos ir Saksonijos politikai.

Urachas turėjo būti Lietuvos karalius Mindaugas II.

Tarybos nutarimas buvo praneštas Vokietijos kancleritui ir okupacinei valdžiai. Vokietijos kancleris Hertlingas per okupacinę valdžią atsakė Tarybai liepos 25, kad savarankišką Lietuvą Vokietija pripažinusi tik tai ta sąlyga, kad bus sudarytos su Vokietija atitinkamos konvencijos. Kadangi jų kol kas nėra, tai

Vokietijos vyriausybė dar negalinti kreipti dėmesio į tą Lietuvos Tarybos nutarimą.

Vadinas, Vokietijos valdžiai Urachas nepriimtinas. Sykiu pranešė, kad kancleris negalys laikyti Lietuvos Tarybos (Landesrat) Valstybės Taryba (Staatsrat), kaip Taryba buvo pasivadinus.

Liepos 21 kanclerio laikraštis "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" paskelbė straipsnį, kad Tarybos nutarimas neteisėtas, neturįs jokios reikšmės, nes

be Vokietijos žinios nei valstybės formos, nei sosto kandidato klausimas negali būti sprendžiami.

Straipsnio gale priminta, kad Lietuvos unijos klausimas su Saksonija kol kas neišspręstas. Karo valdžia reikalavo, kad tą straipsnį ir kiti paskelbtų. Kai "Lietuvos Aidas" atsiskakė jį skelbti be komentarų, jis išbuvo uždarytas visą mėnesį.

Apžiūrėkite naują '56 FORDĄ

Washingtono gimtadienyje

išpardavimo proga

Atrodo, kad visa Amerika norėtų pamatyti naują Thunderbird stiliaus forda... Išbandykite naują Thunderbird stiliaus forda V-8 motora... Ištirkinkite iš faktų apie naują forda!

Truputi nustebsite! Thunderbird yra stilingas ir galingas, naujasis Fordas teikia karališka gražumą ir į pusę sekundės pradeda važiuoti — gražios išvaizdos ir geros sudėties mašina žemiausia kaina pasaulyje. Thunderbird V-8 motoras turi reikiama gilumą, blokinę konstrukciją, išduodamas visa pajėguma švelniai kaip silkas.

Bet didžiausia naujiena yra naujasis Fordo "lifeguard design". Čia yra pirmas didysis mašinos vairuotojui ir keleivių saugumui nelaimė. Priedu dar yra centrinis gilumas vaire, dvigubas durų užraktas, prisirišimo diržai ir apsaugojimas nuo saulės apakimo. Visa tai rasite tik Ford!

Naujas pajėgumas... naujas gražumas... naujas sauzumas... Stai dėlko visa Amerika kalba apie naują '56 Ford!

*Standartinis V-8 vliem Fairlane ir Station Wagon modeliam.

19 NAUJŲ MODELIŲ PAGAL THUNDERBIRD PAVYZDI

Visi 19) naujieji Fordai atrodo kaip Thunderbird modelis — tas pats ilgis, žemos linijos ir puošnus vidus teikia tokį patogumą, kokį jūs norėtumėte turėti savo kambaryje. Spalvos yra žvilgančios ir įvairios.

Bandykite važiuoti FORDU SIANDIEN

Tai didžiausia Amerikos aštuonių cilinderių išpardavimas!

DIDŽIAUSIAS IŠPARDAVIMAS — ATEIKITE IR PAŽIURĖKITE SUKAKTUVINĮ VASARIO PARDAVIMĄ

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR

Latest Interest Rate

Interest starts every month. Compounded semi-annually on January 1st and July 1st.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured
Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS DAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50
Foreign	\$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Pusei metų	\$3.50
Užsienyje	\$6.50

Likraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIŠ

Straiptais ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straiptaisi suaugami ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straiptaisi nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Amerikos taikinga ofenzyva

Rašo P. DAILIDĖ

Raudonojo voro tinkle šiandien kenčia per šimtą milijonų žmonių Europoje, nekalbant apie Aziją. Tas šimtas milijonų beveik neturi kitokios vilties išsilaisvinti iš po bolševikiškos letenos, kaip Amerikos pagalboms dėka. Tik viena Amerika pajėgia šiandien atspirti raudonajam imperializmui ir tur drąsos pakelti savo balsą prieš jo užmačias. Visi kiti laisvojo pasaulio kraštai yra jau tiek suterorizuoti bolševikiško slybino, kad pavieniui bijo parodyti jam atvirą pasipriešinimą. Ir net jų kraštų sąjungos dabar išsilaiko tik tokios, kuriose dalyvauja Amerika.

Dėl to ir valdžios žmonių pareiškimus dėl pavergtųjų išgirstame dažniausiai augančio tarp Rytų ir Vakarų įtempimo metu. Iš tų pareiškimų žinome, kad dėl pavergtųjų išlaisvinimo Amerika nepakels ginklo bet sieks jo taikingom priemonėm. Visa Amerikos politika pavergtųjų išlaisvinimo reikalu šiuo metu galima apibūdinti, kaip "taikinga ofenzyva".

Taikinga ofenzyva nėra tuščias žodis...

Ji atsiliepia pavergtųjų naudai mažiausiai dviem požiūriais. Dėl tos ofenzyvos didėja pasaulinės opinijos spaudimas raudonajam grobikui. O tas grobikas yra gana jautrus tam, ką apie jį kalba ir kaip apie jį galvoja laisvasis pasaulis. Ant- ra vertus, raudonajam grobikui tenka skaitytis ir su tom

pasekmėm, kurios tiesiogiai, kyla iš Amerikos taikingos ofenzyvos bolševikų užgrobtuose kraštuose. Nereikia ir įrodinėti, kad ta ofenzyva stiprina pavergtųjų atsparumą. Dėlto būkime tikri, kad Maskva sieks šiuos taikingos ofenzyvos padarinius nuo savęs nukreipti.

Kaip bolševikai gali tai padaryti?

Jie turi tam reikalui du kelius. Viena, jie gali stengtis išlyginti savo santykius su Amerika ir likviduoti, taip sakant, patį taikingos ofenzyvos šaltinį. Arba, bolševikai gali nuslėpti nuo gyventojų anapus geležinės uždangos taikingos ofenzyvos reiškinius.

Likviduodami ofenzyvos šaltinį, bolševikai laimi pasaulinės opinijos spaudimo silpnumą. Tas kelias bolševikams yra naudingesnis. Tik po visos ei-

Leonardas Andriekus

SKAUSMINGOJI

Žmonės sakė, kad prieš vėją Vakarai tokie raudoni, O tai ji krauju sravėjo — Žemė kryžių ir madonų.

Buvo aštrūs kalavijai Ir erškėčiai baisiai dygūs — Ar ne ašarom sulijo Tos giesmių atvožtos knygos?

Buvo daug kančios pabūklų, Ir labai mažai paguodos. Jos pavasarį stebuklą Vos bejuto vyšnios soduos.

Ji neklusia, kas suvijo Tuos erškėčius ir vainiką, Kas galando kalaviją, Varstė širdį juo tiek sykių.

Ji neklusia — viską žino, Viską jaučia, viską mato, Nors tegali pro beržynus Pažiūrėti ir visatą.

Žmonės sakė, kad prieš vėją Vakarai tokie raudoni, O tai ji krauju sravėjo — Žemė kryžių ir madonų.

Kiekviena tauta turi teisę į laisvę

Kiekviena tauta turi teisę į laisvę — būtų ji didelė ar maža. To niekas ir neneigia. Priešingai, labai dažnai girdime viešus pareiškimus, kuriais pabrėžiama ta teisė. Tokie pareiškimai ypač pagausėja didesniųjų karų arba tarptautinio įtempimo metu. Toli į praeiti nesiekiant, pakanka prisiminti iškilmingą Atlanto chartą, kuria pažadėta po karo laisvę visiems. Po praėjusio karo buvo įsteigtos Jungtinės Tautos irgi tam, kad tautų laisvę būtų apsaugota.

Visų tų pareiškimų, kuriuos ir šiandien girdime, nereikia laikyti nenuoširdžiais, tik politinės padrties diktuojamais. Norai yra geri, diktuojami teisingo reikalo, bet geriem noram vykdyti reikia dar ir geros valios pastangų. O čia jau žodžiai ir darbai, kaip buvo ir praėjusį kartą pastebėta išiskiria; kas žodžiu pasakoma, darbu kartais paneigiama. Žmonija dėl to blaškosi tarp laisvės ir vergijos. Iš kur tas piktas ateina?

Laisvės ir vergijos pradai glūdi pačiame žmoguje. Nerasime žmogaus, kuris nesijausitų laisvas ar norėtų būti pavergtas. Bet tai, ką jis sau pripažįsta, dažnai paneigia kitam. Savo laisvę ima suprasti taip plačiai, kad toji jo suprantama laisvė kitam pasidaro nelaisvė. Kai įgyja dar jėgą, griebiasi ir prievartos.

Tokiu pat būdu jėgos nusigriebia ir viena tauta prieš kitą. Akstinas tam visai paprastas, bet grubus: norima turėti laisvę ir patogų gyvenimą tik sau, kito saskaiton. Savaime aišku, kad toji blogybė kiekvienam krinta į akis, bet tautų santykiuose ji toleruojama arba pridengiama tuo, kad ta ar kita tauta nėra dar pribrendu-

si savarankiškai valdytis ir turi būti kito valdoma. Kada negalima nė tuo pasiteisinti, prašnekama apie savo interesus gynimą, apie teisę didesnei tautai turėti didesnę erdvę ir ją atimti iš kito, apie rasės bei klasės pranašumą, apie aukštesniąją "kultūrą", apie pasaulinę misiją ir t.t. Bet kuo kas besidengtų, grobonies nagų vis tiek paslėpti negali. Čia ir yra pikto šaknys. Jos prasideda nuo atskiros žmogaus ir nueina toli per tautas. Grobuonės tautos yra nelaimė pasauliui.

Lietuvių tauta yra tokio grobuonies auka. Ji buvo pavergta dar tada, kai komunizmo nebuvo, nes didžiosios rusų tautos valdovam atrodė, kad jiems žemių dar per mažą. Prispaužė visa eilė mažesnių tautų, bet pačiam savo krašte nesugebėję gerai susitvarkyti, carai yra tiesę kelią bolševizmui — tai nelaimė ir rusų tautai ir kitiems. Lietuva čia buvo viena iš pirmųjų aukų, nes ir bolševikai ėjo carų pramintais keliais ir toliau jais tebeina. Šiandien bolševizmas turi jau labai stiprų rusiškąjį imperializmo bruožą. Lietuviai tai geriausiai žino. Jiems visai aišku, kad Lietuvoje bolševikai tvarkosi taip, kaip rusam yra geriau. Net ir nebolševikai rusai pripažįsta, jog Pabaltijoje rusų viešpatavimui užimamos stiprios pozicijos. Kas tada lieka mums daryti?

Vasario 16 švenčiant mums reikia greit išidėmėti du dalykus: viena, lietuviai turi būti uolūs laisvės gerbėjai ir gynėjai tiek savo, tiek ir kitų tarpe; antra, mūsų darbai turi būti nukreipti ne tik į kovą su komunizmu, bet ir su lietuvių tautos rusinimu. Abu pavojai yra vienodai grąsūs, bet antrasis tarsi išleidžiamas iš akių.

NEŽINOMOJO KAREIVIO kapa puošia gėlėmis Vasario 16 Lietuvos laisvės metais. Nuotrauka V. Augustino iš "Lietuvos" albumo.

lės nusivylimu, kuriuos bolševikai yra sukėle laisvajame pasaulyje savo apgaulėm, tas kelias jiems sunkiau prieinama.

Gražus pavyzdys čia gali būti ir istorija su Bulganino laikais prezidentui Eisenhoweriui. Kai Kremliaus šulai savo kelione po pietryčių Aziją pradėjo atvirą ūkinį karą su Amerika, jie išgirdo iš prezidento Eisenhowerio lūpų taip pat atvirą pareiškimą dėl taikingos ofenzyvos pavergtųjų reikalu. Mestdar nežinome, kokio atgarsio sukėlė tas prezidento Eisenhowerio pareiškimas tarp to šimto milijonų laukiančių

savo išlaisvinimo europiečių. Bet Kremlius tą atgarsį sutiko labai rimtai ir pamėgino sumažinti to atgarsio padarinius draugingumo sutarties pasiūlymu Amerikai.

Vadinasi, bolševikai su savo apgaulėm priėjo liepto galą. Daugiau jų žodžiais netikima.

Norint apsidrausti nuo Amerikos taikingos ofenzyvos padarinių satelitiniuose kraštuose, Sovietų Sąjungai belieka Amerikos politiką nuslėpti. Už tat taip aršiai kovoja su informacija, siunčiama iš laisvojo pasaulio į pavergtąjį ar balionėliais ar radijo bangom.

NELE YRA PRAPUOLUS ...

(Atkelta iš 2 psl.)

gaitėm. Paleidžia berniokai savo tarpe peilius į darbą dėl mergiočių. Girdi pasikalbėjimą ir tokį:

"Mes visada galvojame apie žmogų konkrečiu būdu, bet mes niekad nepagalvojame apie jo sielą. Mes tematome tik normas ir normas. Bet žmogus pats yra taip pat šis tas" ...

Nuo viso to rūstaus gyvenimo komjaunuoliai, žinoma, išsisaugoja. O tai ir reikėjo parodyti.

Kai filmas paleistas buvo kinuose jaunimui, pasklido gandas, kad jis vertas pamatyti. O

toks gandas pasklido, tai susidomėjo partija ir uždraudė filmą rodyti.

Progodinas susilaukė pylos. "Pravda" kaltino autorium, kad jis iškreipęs visai Plėšiniu žemės paskyrima ir į jį siunčiamus žmones: "Tie trys atvyko į plėšiniu žemę ne savo charakteriu ir biografijų taisyti, nes iš tikrųjų komjaunimo organizacija atrenka geriausius draugus, kurie vyksta į negyvenamas steptes ne tam, kad turėtų nuotykių ar kad užmirštų savo praeitį, bet vardan didžiojo gerybių žavesio, vardan pasiaukojimo socialistinei tėvynei".

PAULIUS JURKUS

ŽVAIGŽDĖ

2. Teleskopo mažame stikle švietė didelis, gobelenais išmuštas kambarys. Bet jis buvo tuščias. Pirmą aiškiai regėjo ten vieną žmogų.

Tėvas Hiacintas išsitiesė ir priėjo prie lango. Kur tie puo šnieji sienų kilimai, kur šiuo laiku budi šviesa?

Per miestą nuo kalvų dvelkė lengvas vėjas, nešdamas gegužės sodų kvapą, užpūsdamas paskutinius žiburius. Nepastebėjęs šviesių langų, tėvas vėl grįžo prie teleskopo ir sužiuro vamzdžio kryptimi. Jis net atkeldėjo:

— Protestantų namai! Apsaugok Viešpatie! Negali būti! — priėjo prie lango. — Taip! Tai Radvilų rūmai! Čia pat prie jėzuitų akademijos! Tik gatvė tarpe, paguldyta kaip kalavijas. Vienoj pusėj jų vienuolynas ir maldos, jų pasnikai ir mokslas, o kitoje — atskalūnai, turčiai!

Žiburius degina, brangias auksos žvakides plieskia, kai laikas miegoti!

Profesorius šoko prie teleskopo ir pažvelgė. Jau ji čia! Mergaitė! Mato ją apskritame mažame stikle. Vėl jis skubėjo prie lango, patikrino šviesas Radvilų rūmuose ir vėl lenkėsi prie teleskopo.

Vienuolis pirmą kartą matė taip arti mergaitę. Teleskopas, kuris prinešdavo žvaigždes, parodėdavo mėnulio kalnus, nukreiptas į miestą, į apšviestą langą, praskleidė jauną mergaitę, gyvą ir gražią. Jinai buvo taip arti, kad galėjai žiūrėti kiekvieną gelsvą plaukų sruogelę, ir jos mirgėjo lyg žvaigždės aukšniai spinduliai tenai anapus Oriono, Kasiopejos, anapus Skorpiono ir Gul tarpe, paguldyta kaip kalavijas. Vienoj pusėj jų vienuolynas ir maldos, jų pasnikai ir mokslas, o kitoje — atskalūnai, turčiai!

gė veidą, tokį jauną ir gražų. Koks žiedas — aukso lanktis, apsukses pirštą, išsiseges brangakmenį lyg sutanos sagtį. Akmuo sugavo žvakių šviesą ir šaudė tiesiai į jį, į vienuolį jėzuitą.

Jis pakėlė galva, pasipurtė ir užsimerkė. Protestantų namai! O gal ne jie. Juk Vilniuje pilna didikų, svetimų žemių pasiuntinių, kurie turi fontanus savo kiemuose ir ištaigius rūmus. Gal jis, astronomas, įpratus skaityti žvaigždes, suklydo, pasižiūrėjęs į žemę.

Vėl pažvelgė pro teleskopą. Mergaitė čia pat, lyg būtų atplazdėjusi iš niekada neįžvelgtų, nežinomų tolių ir sustojusi prie lango. Juk kartais nepažįstamas keleivis, eidamas gatve, ima ir sustoja. Tik ženka pora žingsnių ir girdėsi jos šnabždesį, drabužių klosčių čėžėjimą, pajusi brangius kvėpalus. Dieve, kaip arti. Bet... jis sukletėjo teleskopą ir pagavo kėdę. Puošni, šilku išsiuvinėta, su herbu. Trys ragai, šalmai, kalavijai, plunksnos — tai Radvilų didybės ženklas.

Nuklydo į sienas, sunkius gobelenus. Ten medžioklės, lenkia šunes, iškišė liežuvius, raiteliai, atstatę ietis, lekia dailios, sudėjusios šypsena vei-

duose. Herbų herbai! Radvilai! Radvilai! Dvarų dvarai! Kariuomenė. Vaivados, kaštelionai, kancleriai. Radvilai. Žvakidės auksu varva, šilkas rūmuose, paveikslai, marmuras! Protestantai! Radvilai!

Profesorius Hiacintas išsitiesė ir, tvirtai ranka suspaudęs teleskopą, pakėlė jį į viršų.

— Visur jie, visur jie tvenkia mūsų kelią! — kuždėjo jėzuitas. — Net žvaigždžių negalima stebėti. Tyčia uždegė šviesas rūmų trečiame aukšte, paliko langus pravirus, kad jauna mergaitė žiūrėtų į jėzuitą vienuolyną! Ir kur surado tie raganiai tokia gražia dailia mergaitę?

Tėvas Hiacintas stabtelėjo ir atsklėpęs peržvelgė miestą, bet akių nenuleido į šviesius Radvilų langus.

— Mergaitė... — jis pakartojo pusbalis. — Gal kokias kilmingas kunigaikštystė iš užsienio, gal rūmų dama? Kuo ji kalta, kad pateko pas juos? Kuo ji kalta? Gal tik dėl to ir liūdi, kad ji Radviluose? Gal ji kalinė? Ne į rūsi, bet į turta ją metė ir sargybom apstatė. Išleis aiduodami už kokio senio hetmono, kašteliono, kraičio tyčia sudės, kad paskui, jam mirus, atsiimtų su prie-

dais, su dvarais. Vargšė mergaitė — nelaiminga.

Astronomas ramiai priėjo prie teleskopo ir vėl palenkė žemėn. Sukiojo vamzdį, kol pagavo tą patį reginį.

Mergaitė nudengė akis, lyg būtų išsigandus ar ką išgirdus. Pakilo. Raudonas rūbas nubangavo, meginiai suvirpėjo. Ji žengė į duris, ir jos vėrėsi.

Bet tuo metu į bokštą įėjo brolis Laurencijus. Profesorius staiga nugrėžė teleskopą į padanges ir paliko bestovis, žiūrėdamas į tą šalį, kur viršum Ašmenos vartų tekėjo Mergaitės žvaigždynas.

Broliuks atsilošęs nešė didžiulę knygą, įrištą į gražius odinius viršus, ir padėjo ant stalo. Pastatė žiburį. Norėjo džiaugtis, kad greit surado į vieną tomą sudėtas dangaus žvaigždes, bet pamatė susimąščius profesorių.

Tokios mažos žvaigždės, o rūpesčiai tokie dideli! — lingavo galvą Laurencijus ir isirangė savo kėdėn. Laukė. Pagaliau nebeiškentė: tėvas Hiacintas per ilgai mašto. Mintim neišvaikysis rūkų, jei reikia knygų.

— Gerbiamas tėve, atnešiau, — sukuždėjo jis ir pasisuko kėdėje.

— Ką tokį? — žvilgterėjo apsilbausęs profesorius.

— Knygą, kurią liepėte.

— Gerai, Laurencijau, — astronomas priėjo ir atvožė didžiulį tomą. Čeženo lapus, pirštų braukė per eilutes, lyg norėdamas praskleisti jų tinklą ir pamatyti žvaigždžių rūkus, bet jis nieko neskaitė. Mintys keliavo anapus gatvės, ir Radvilų rūmus. Ir kas ten duris pravėrė?

Nieko nerandu... Nepastebėta, kad taip būtų, tos miglos... Rašyk, broli Laurencijau, rašyk: rūkai senka iš kairės...

Staiga sekretorius pasilenkė prie stalo ir nusijuokė:

— Ar aš nesakiau — iš kairės, tai velnio rūkai! — mosavo jis savo plunksnele.

— Tačiau dienoraštyje to nerašyk, netinka mokslui, reiki iširti. — Perėjo Hiacintas kambarį ir nuo langų atsigrėžė. — Yra, broli, velnias, kuris mums trukdo.

— Jei taip rimtai kalbame, — padėjo plunksną Laurencijus ir atsisuko į profesorių, — galiu ir aš pasakyti. Einu į biblioteką pro muziejų, kur pakabintas bausis slybinas, ir

girdžiu — kuždasi. Šoku laiku? Kas kita, jei ne raguotasis, įlindęs į tas bausias iškamšas.

— Nesibijok, į vienuolyną velnias nedrįs kelti savo kanopos. Mūsų maldos išsvilina jį. Jis kitur, jis protestantuose. Sakyk, ką tu žinai apie Radvilas?

— O lia lia, — suplojo delnais sekretorius, — Aušros su lauktume, šventas mišias praleistume, kol jų didžiuosius darbelius suminėtume. Baisu — tai vartai, atverti į pragarą.

Brolis Laurencijus lingavo pilnu kūnu, pūtė žandus ir grįžo į senus laikus, neklusnes, ar jo profesorius to nėra girdėjęs. Jo vaizduotėje atgijo protestantų kovos, Radvilai net kartuves pastatė ties jėzuitų akademija. Griausmingai minėk; nuo jo žodžių minios verkė, ėjo atgalios kelias, tik vieni Radvilos — tie surūdyje kalavijai — rietė ūsus!

Ir šis Radvila, — Vilnius negali iš jų išsivaduoti, — baisu net pagalvoti, kariuomenės turi daugiau nei karalius.

— Ar šis Radvila turi vaikų, turi dukterį? — nutraukė profesorius broliuko pasakojimą.

(Bus daugiau)

VILNIUS ŽIEMA.

Nuotrauka V. Augustino.

Pirmąjį kartą tai buvo Panemunėje

Ats. gen. Vincas Grigaliūnas-Glovackis, dabar gyvenęs Kolumbijoje, buvo vienas pirmųjų Lietuvos savanorių organizatorių. "Darbininkui" jis prisuntė straipsnį, atsiliepdamas į praėjusį ginčą "Ar ne per daug tų minėjimų", argumentuodamas, kodėl lapkričio 23 ir rugsėjo 8 turėtų būti jungiamos su vasario 16. Kadangi tą iškilusį klausimą esame jau praėję, pagerbdami laisvę daryti, kaip kam atrodo geriau, rasi, atleis mums ir gerb. gen. V. Grigaliūnas, kad iš jo straipsnio čia spausdiname tik du epizodus: Vasario 16 minėjimą A. Panemunėje 1919 m. ir jo pastabas dėl lapkričio 23, kuri istoriškai turėtų jungtis su kita data. **Ats. gen. V. Grigaliūnas - Glovackis** tuo klausimu yra rašęs dar "Mūsų Žinyne". Manome, mūsų skaitytojams bus malonu jo žodį žinoti.

Ats. gen. Grigaliūnas-Glovack Tunja, Boyaca, Colombia, S.A.

himnu Viešpačiui — "Te Deum laudamus".

Po pamaldų prie bažnyčios buvo pulko ir organizacijų paradas. Jo metu pasakiau žodį Lietuvėms motinoms, kurios leido savo sūnus savanoriais laisvei ginti. Jautrų žodį pasakė taip pat ir kun. J. Staugaitis. Po parado visas pulkas pakilusią dvasia grįžo į kareivines, bet čia netrukus atsirado visuomenės atstovai, vedini parapijos komiteto (vėliau virtuozio valsčiaus valdyba (pirminio Antano Pranaičio. Jis kariuomenę sveikino visuomenės vardu. Jam pulko vardu atsakė Pranas Kaunas, pulko puskarininkų, vėliau ir karo mokyklos viršininkas.

Pirmoji Vasario 16 šventė A. Panemunėje padarė gilų įspūdį tiek to meto Lietuvos kariams, tiek ir pačiai visuomenei. Tai galėtų liudyti antrojo pėstininkų pulko istorikas, anuomet dar eilinis savanoris, pulk. Kazys Alšauskas ir pirmasis Kauno komendantas poetas Juozas Mikuckis. Kiti metais Vasario 16 jau buvo plačiai minima ir pačios Lietuvos valstybės ir visuomenės. (Čia reikia pastebėti, kad Vilniuje 1919 metais, nors bolševikams ir neleisus, Vasario 16 buvo slaptai atžymėta ir po prasidėjo žymesniųjų Vilniaus veikėjų areštai. Taip pat antrasis pėstininkų pulkas A. Panemunėje 1919 vasario 16 D. L. K. Algirdo vardu dar nesivadino; tas vardas jam du-

tas tikslai 1919 gruodžio 15. Red.)

Antrajame pėstininkų pulke vadu atsirado kiek keistomis aplinkybėmis, kurios turi ryšį ir su vadinamąja Kariuomenės švente — lapkričio 23. Iš tikrųjų, toji data Lietuvos kariuomenės susiorganizavimo — turėtų būti nukelta į ankstyvesnį laiką, kaip tai buvo savo metu "Mūsų Žinyne" rašyta. Mano ir kitų ten buvo siūlyta Lietuvos kariuomenės organizavimo pradžia laikyti bent Visus šventus (1918 lapkričio 1), kai buvo pradėtas organizuoti pirmasis pulkas ir Vilniaus kamendatūra, arba į tas dienas, kai Valstybės Taryboje buvo sudaryta komisija kariuomenės reikalams. Net ir pirmasis krašto apsaugos ministeris (jo pareigas ėjo prof. A. Valdemaras) yra pirmesnis už lapkričio 23.

Anas vadinamas pirmasis įsakymas kariuomenei, su kuriuo siejama Lietuvos kariuomenės pradžia, buvo išleistas gen. Silvestro Žukausko. Tas įsakymas, kaip minėjau, tam tikru atžvilgiu buvo keistas. Juo gen. Galvydis Bikauskas buvo paskirtas organizuoti Vilniuje pirmąjį pulką, kurio branduolys buvo jau susidaręs. Be manęs čia buvo dar karininkai — Adamkevičius, Genys, Skorupskas, Butkevičius, Čaplikas, Dundulis, Motiejūnas, Valevičius, Mikėnas ir k. Buvo jau gautos kareivinės, įsteigtas štabas, virtuvė. Tačiau viskas buvo pradėta iš naujo organizuoti Jurgio (vėliau Gedimino) gatvėje. Tuo metu bu-

vau išvykęs sergančios uošvės lankyti. Grįžęs ir radęs tokią padėtį, naujam pulko vadui pareiškiau, kad jis geriau padarytų neorganizuodamas "antro" pirmo pulko, o stiprintų kas jau pradėta.

Pats gi ryžausi namo išvykti, nes pasijutau čia nereikalingas. Tikslai kitų karininkų įkalbėtas, sutikau stoti savanoriu į antrąjį pėstininkų pulką, kuri formavo pulk. Liatukas Paskyrus jį Apsaugos Štabo viršininku, likau to antrojo pulko vadu. 1919 metų pradžioje pulkas nusikėlė į A. Panemunę.

Pirmojo pulko vadas gen. Galvydis Bikauskas vėliau buvo atšauktas ir jo vieton paskirtas karininkas Antanas Juozas, žuves kovoje su bolševikais ant Nemuno tilto Alytuje. Tai pirmas karininkas, kritęs už Lietuvos nepriklausomybę. Su to pulko užuomazga Vilniuje ir derėtų sieti Lietuvos kariuomenės organizavimo pradžia. Jei to anksčiau nepadaryta, tai tik dėl kai kurių aukštesnių asmenų, kurių nenorėta užkliudyti. Bet istoriškai pulkas nusikėlė į A. Panemunę.

LAWRENCE, MASS.

Vasario 16 dienos minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 19, šv. Pranciškaus bažnytinėje svetainėje. Minėjimą praves Katalikų Federacijos skyrius pirmininkas J. Valiukonis. Paskaitai skaityti pakviestas kun. Vainauskas iš Nashua N. H. Meninę dalį išpildys šv. Pranciškaus parapijos choras, kurį sudaro: sopranai — St. Raznauskaitė, I. Libbey, E. Vasyliūnienė, U. Penkus, M. Pilipienė, R. Vasyliūnaitė, altai — O. Songalo, M. Songalo, J. An drukaišis, G. Malinauskaitė, A. Malinauskaitė, tenorai — G. Lisauskas, P. Ulanavičius, J. Blaževičius, J. Lalis, S. Sapa, J. Žemis, bosai — Jonas Valiukonis, Jurgis Valiukonis, A. Lešinskas, J. Stakeliūnas, J. Strelciūnas, A. Micavičius. Minėjimo programon įeina Lietuvos ir Amerikos himnai, giedami keturbalsiai, "Jau slavai sukilo" — C. Sasnausko, "Laisvės daina" J. Žilevičiaus, "Tėve mūsų" J. Gruodžio, "O greičiau greičiau" St. Šimkaus, "O kaip miela išgirsti" A. Kačanausko. Meninę programą paruošė I. Vasyliūnas. Choriui ir solistams akomponuoja V. Vasyliūnas.

ryčiai, kalbėjo iš Kennebunk porto atvykęs tėvas Paskalis Sabas, pranciškonas. Tėvas P. Sabas pasakė taip pat pamokslą bažnyčioje. Pagrindinė tema buvo pašaukimų klausimas, ir kaip juos sukelti.

Kun. J. Jančius, MIC, praleido porą dienų Lawrence, Mass, kur gyvena jo motina.

Sporto klubas—Boling Teem vasario 12 turėjo savo metinį banketą vienoje Lawrence miesto svetainėje. Pobūvyje dalyvavo ir šv. Pranciškaus parapijos klebonas prel. Fr. Juras su savo asistentais kun. A. Janiūnu ir kun. A. Klimu. V.S.

○Vienoje, Austrijos sostinėje gyvena 26 lietuviai. Juos aplankė Balfo pirmininkas kan. J. Končius. Didesnė jų dalis galės išvykti į JAV.

NORWOOD, MASS.

Gražiai praėję parengimas Vasario 5, sekmadienį, A. L. R. K. Federacijos 10 skyrius buvo suruošęs linksmą pobūvį su gražia menine programa, kurią išpildė lietuvių tautinių šokių dvi grupės, vadovaujamos gabios vadovės Onos Ivaškienės iš Bostono. Ivaškienė yra žinoma ne vien Naujojo Anglijoj, bet visoje Amerikoje kaip nenuilstanti veikėja su tautinių šokių grupe, visur kel-dama Lietuvos vardą ir garbin-gai atstovaujama lietuvių tautą. Dalis tos garbės priklauso ir grupės nariams, kurie su pasiaukojimu dalyvauja.

Toliau sekė muzikos ir dainų programa, kurią išpildė muzikas Jonas Tamulionis ir Ona Sinkevičienė iš Nashua, N. H. Buvo sudainuota daug liaudies dainelių, kuriomis nuotaiškai linksmino publika. J. Tamulionis ir O. Skinkevičienė yra geri dainininkai, kurie pu-

ČIA YRA ANGELAS...

Mykolas Angelas Buonarroti, žymus italų dailininkas ir skulptorius, kurio paveikslais ir statulomis pasaulis ligi šiandien negali atsigrožėti, išėjo kartą pasivaikščioti už savo gimtojo Florencijos miesto. Netoli tos vietos, kur buvo suvežamos miesto šiukšlės, pamatė dulkių nusėstą ir purvo apneštą daiktą. Jis patraukė mėnininko akį. Nusimetęs savo apsiaustą ėmėsi jį valyti. Taip jį užtikto nustebeš praėivis, kuris paklausė:

— Maestro, ka gi čia dabar veiki? Tas daiktas nevertas jūsų triušo.

— Matysi, kad vertas, — atsakė ramiai užkalbintasis. — Čia yra angelas, ir aš noriu jį žmonėms parodyti.

Praėivis palingavo galva ir nuėjo toliau manydamas, kad tam didžiam skulptoriui galvoje pasimaišė. Žmonės jau žino jo, jog jis keistas ir dienų dienomis tūno užsidares savo dirbtuvėje. Kartais taip ir pramiega nenusirengęs, apsiverkęs marmuro skeveldromis, iš kurių kalė statulas.

Anas šiukšlyno daiktas buvo marmuro gabalas. Gal būt, jis kada stovėjo tvaskiuose rūmuose: jų laiptuose arba kolonadoje. Kas nors turėjo atsitikti tiem rūmams negero, jei marmuro atplaiša atsidūrė šiukšlyne. Menininko akis jį vis dėlto pažino, nuvalė ir iškalė angelo statulą, kuri vėl buvo pastatyta gražiuose rūmuose. Žmonės žiūrėjo ir gė-

rėjosi visai negalvodami, kaip tas gabalas marmuro atrodė numestas pašalin. Marmuras jame neprazuvo, tik reikėjo jį nuvalyti ir iškalėti šviesaus angelo paveikslą.

Su žmogumi dažnai atsitinka tas pats, kaip su tuo marmuro akmeniu. Vaikas dar jis krykštauja šviesiam pasauli, lyg kokiuose pasakos rūmuose, nesudrumstas, ramus, nekaltas ir džiugus. Vaikais džiaugiamės ir angeliukais juos vadiname, ypač motinos. Suaugusi žmogų gyvenimas jau apneša dulkėmis, aplipdo ydom, sutepa nuodėme, nugarazmdina kartais ir pačias padugnes. Tačiau ir tokiam žmogui atsimušęs angelo paveikslas visai neaptingsta: jis tvyro giliai sieloje ir kartais sopuliu, nerimstami prasiiveržia, kaž kokių didelių ilgesnių apsiroiskia. Reikia tik dulkes nuvalyt, kad ir iš žemiausių padugnių pakiltum šviesesnis, viltingas ir galėtum įeiti į Tėvo namus.

Tasai Tėvas, iš kurio rankų visi žmonės išeina šviesūs, laukia ir nori, kad tokie nustepti į Jį ir pargrįžtų. Nuskaiderėti ir apsiavalyti yra skiriamas atgailos metas. Kas tai supranta, pats pasistengs savo dvasią skaidrinti. Kam tai sunku suprasti, tam geras mūsų žodis, artimo meilė ir paslauga gali padėti pakilti. Pagalvokime apie tai gavėnios metu!

C. E.

džia padėką programos išpildytojams, kalbėtojams ir visiems atsilankiusiems į parengimą. Zvalgas.

Rekolekcijos gavėnioje

R. F. D. 2, Putnam, Conn. Telef. Walnut 8-5828

Tremtinių moterų — pirmąjį gavėnios savaitgalį, vasario 17, 18 ir 19 d. — veda Tėvas V. Gutauskas, S. J.

Vyr. mergaičių — vasario 24, 25 ir 26 dieną — veda Tėvas V. Gutauskas, S. J.

Jaunųjų moterų — kovo 2, 3 ir 4 d. iki 12 val. — veda Tėvas J. Kidykas, S. J.

Jaunesn. mergaičių — kovo 9, 10 ir 11 d. — veda kun. V. Paulauskas.

Mergaitės dalyvauja rekolekcijoje nuo 13 — 17 metų amžiaus.

Mergaičių anglų kalba — kovo 16, 17 ir 18 d. Hartfordo grupė — Sodaliétés.

Norinčios dalyvauti rekolekcijose prašomos laišku arba telefonu pranešti (kiek galima greičiau), kuriose rekolekcijose dalyvaus. Atlyginimas už rekolekcijas tik \$7.00.

Taip pat, jei kas norėtų, suorganizuoti savo atskiras grupes po Velykų, prašome pranešti mums. Grupę sudaro bent 15 asmenų.

Uždary rekolekcijų sąjūdžio skaitytojas Nek. Pr. švč. M. Marijos Seserys.

● Prancūzijoje vasario 16 d. per radiją buvo speciali programa Lietuvai.

● Reutlingeno - Pfullingeno seniūnija, Vokietijoje, per savo seniūną Viktorą Gailių Vasario 16 gimnazijai išlaikyti paaukavo 500 DM.

LINDEN, N. J.

Lietuvių Bendruomenė savo metiniame susirinkime išrinko naują apylinkės valdybą: pirm. Stasį Vaičiūną, vicepirm. Stefa Varneckienę, kasininku Vladą Tursą, sek. Matą Varnecką ir valdybos nariu Antaną Pilibaitį. Susirinkimas, įvertindamas ilgamečio pirm. Jono Liudvinaičio nuopelnus išrinko jį garbės pirmininku. Reikia pripažinti, kad jo nuopelnai tikrai dideli. Jau virš 40 metų beveik visas lietuviškas kolonijos kultūrinis ir politinis veikimas vykdo Jono Liudvinaičio vadovybėje. Jau prieš 30 metų organizavo lietuvišką mokyklą, kurią gausiai tais laikais lankė lietuviškas jaunimas. Ir dabar tos mokyklos mokiniai gražiai kalba lietuviškai. Visi vieši lietuviški pasirodymai, parada ir lietuvių kultūrinė bei politinė reprezentacija neapsiejo be Liudvinaičio darbo ir pastangų. Ir dabar, kiek sveikata leidžia, dirba ir žada toliau dirbti.

Visuotinis susirinkimas delegatais į visuotinį New Jersey apygardos suvažiavimą kultūros reikalams išrinko Joną Liudvinaičį ir ekonominiams

reikalams Juozą Prapuolienį.

Lindeno lietuvių organizacijų Alto vadovybėje ruošiamame Lietuvos nepriklausomybės minėjime; kalbės vicekonsulas A. Simutis ir kun. Tomas Žiūrė, O. P. Meninėje dalyje jau sutiko dalyvauti Lindeno moterų Birutės ansamblio, solistai: Liudvikas Stukas, Irena Stankūnaitė, Ona Zubavičienė. Ponia S. Čerienė-Mulks patieks naujų dalykų. Dar laukiama žinių iš Katalikų moterų sąjungos ir vyčių. Deklamacijose išgirsime Vydutę Butvydaitę, Gailutę Vaičiūnaitę ir šeštadieninę lituanistinę mokyklą. Minėjimas vasario 26 4-tą val. po pietų Lietuvių Laisvės Parko svetainėje 340 Mitchell Av. Lindene. Įėjimas visiems laisvas. J. Prapuolienis.

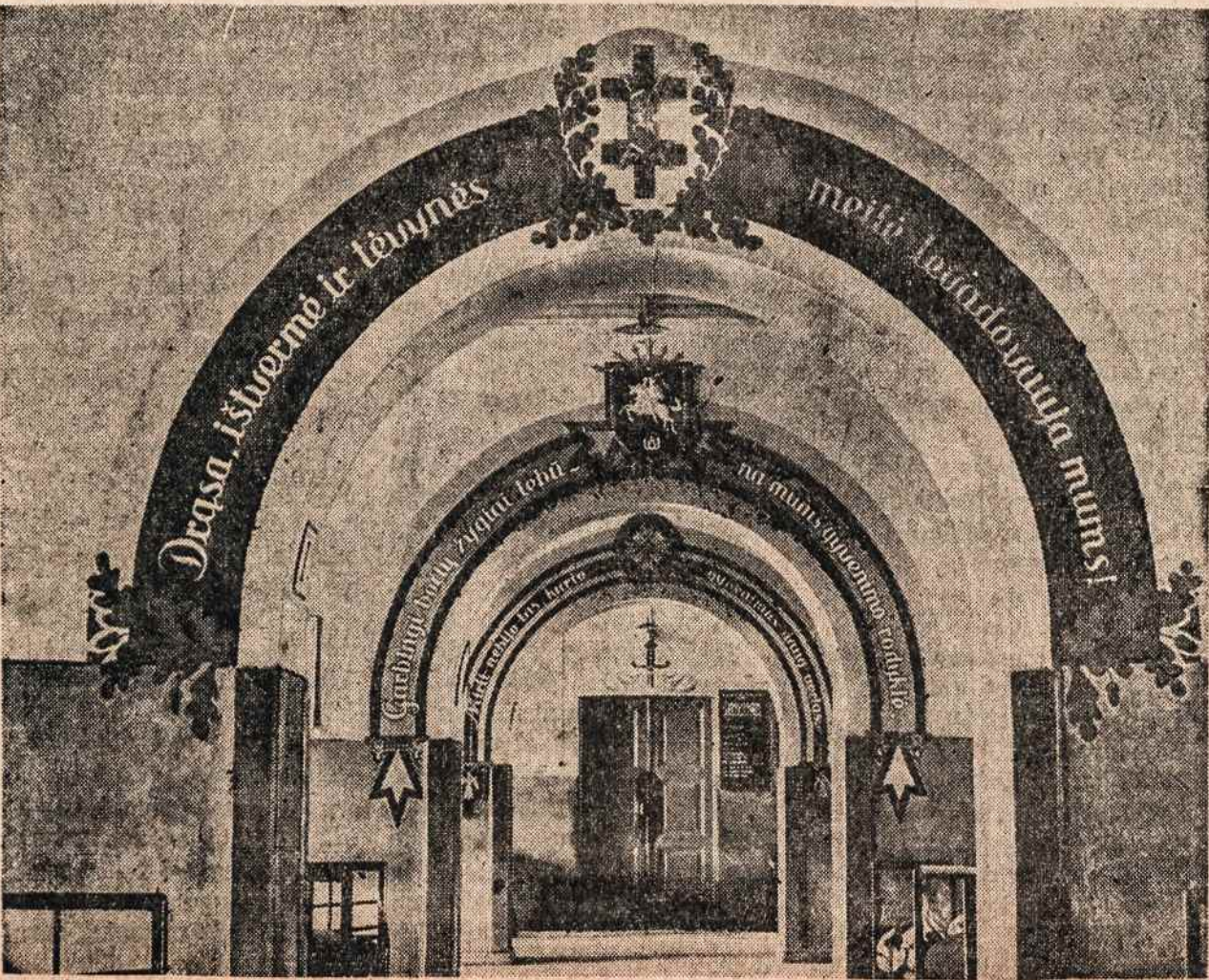
JUOZAS GRABAU

REAL ESTATE BROKER

Tarpininkavimas perkant ir parduodant neilnojama turta, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidių) ir t.t.

Sąžiningas ir greitas pataravimas.

227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y. Tel. STagg 2-7524

KAREIVINĖS Nepriklausomos Lietuvos metu.

Šventei pasiruošta jau iš vakaro. Popierinėmis vėliavėlėmis buvo papuošti namai, išvalyta ir smėliu nubarstyta pagrindinė A. Panemunės gatvė vedusi nuo Aleksoto pusės į pamiškę, į bažnyčią. Ta gatvė atžygiavo pulkas pamaldoms. Gausiai susirinko taip pat visuomenės su organizacijų vėliavomis. Bažnyčioje tegalėtilpti kariuomenė ir organizacijų nariai, du kartus daugiau žmonių buvo šventoriuje. Iškilmingas mišias prie išstatytų švenč. Sakramento atlaikė A. Panemunės klebonas kun. J. Staugaitis, Vasario 16 signatras, Tarybos prezidiumo narys vėliau seimo vicepirmininkas ir Telšių vyskupas. Pamaldų metu grojo vargonai ir pulk orkestras. Galingai užtraukur "Pulkim ant kelių", giedant ir visiem žmonėm, daug kam sunku buvo savo susijaudinimą paslėpti ir sulaukyti ašaras. Solo giedojo pulko chorvedys Antanas Vaičiūnas. Pamaldos užbaigtos iškilmingu padėkos

Lietuvą vaizduojanti paroda

Vasario 12 Elizabetho miesto viešosios bibliotekos salėje atidaryta lietuvių liaudies meno paroda, skirta Lietuvos nei priklausomybės sukakčiai paminėti. Parodą surengė Liet. Bendruomenės Elizabetho skyrius, į atidarymo iškilmes buvo pakviesta amerikiečių ir lietuvių visuomenė.

Atidarymo aktą pradėjo St. Dzikas, LB skyriaus pirmininkas, pakvietęs Miss Carl Bowtn sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus. Invokaciją atkalbėjo kleb. kun. M. Kemėžis. Toliau vadovavo kun. V. Karalevičius. Jis angliškai kalbėjo apie Lietuvos praeitį ir dabartį.

Miesto majoras Nicholas S. La Corte dėl ligos negalėjo dalyvauti. Jo vardu kalbėjo dr. J. Henry Adams, Elizabetho mokyklų superintendentas. Jis pasidžiaugė, kad Amerikos tautos išlaiko savas tradicijas, taip ugdydamos demokratijos idėją ir sudarydamos Amerikos veidą. Pasidžiaugė patia paroda, jos eksponatais, iš kurių visi pamatys lietuvių savitą kultūrą ir jų tautos tragediją. Taip pat pažadėjo, kad visos Elizabetho mokyklos pamatys šią parodą.

Sveikinimo žodį tarė ir bibliotekos direktorė Mrs. Margaret R. Whaley, parodžiusi daug nuosirdumo ir rūpestingumo rengiant parodą. Ji pasidžiaugė parodos eksponatais, kurie per biblioteką bus prieinami visiems lankytojams ir kurie akivaizdžiai kalbės apie lietuvių tautą ir jos savitą meną.

Lietuviškai žodį tarė kleb. kun. M. Kemėžis, skatindamas visus raginti aplankyti parodą. Dr. J. Harry Adams ir Mrs. Margaret R. Whaley įteiktos dovanos — knyga "Lithuania Through the Ages". Įteikė Irene Veblaitienė.

Po trumpo atidarymo apžiūrėta pati paroda.

Kiekvienam įeinančiam įteikiama parodos vadovas, paruoštas labai rūpestingai. Kataloge supažindinama su parodos eksponatais jų kilme. Gale duodama 5 psl. Lietuvos istorijos santrauka su geografinėmis bei politinėmis žiniomis.

Pirmasis stalas skirtas bolševikų ir nacių okupacijoms, kur nuotraukomis pavaizduoti jų žiaurumai. (Nuotraukas pasiskolino dr. J. Kaškelis iš Kanados.) Kartą sudėta ir literatūros anglų kalba apie okupa-

ELIZABETH, N. J.

cijas, vergų stovyklas bei išvežimus.

Daugiausia parodon sutelkta įvairių audinių, pradedant mažom juostelėm, baigiant įvairiausiom staltiesėm, kilimais, tautiniais drabužiais. Didesnę jų dalis gauta iš V. Januškaitės rinkinio.

Turtingas gintaro skyrius. Medžio drožiniuose sutiksime ir statulėlių, kryžių, įvairiausių formų dėžučių. Rasime kankles, lietuviškos keramikos, ildomus ir retas P. Goraitės porcelano servizas, papuoštas lietuviškais motyvais.

Taip pat sutelkta knygų apie mūsų liaudies meną svetimom kalbom, sienose iškabintom didelės Vyt. Augustino nuotraukos iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Istorijos skyriuje žemėlapias pavaizduota Lietuvos praeitis. Čia dėmesio verta C. Cruse 1802 m. Vokietijoje išleista knyga su daugybe žemėlapių, kuriuose matyti liet. tautos kelias. Yra ir numizmatikos, pašto ženklų rinkiniai, net ratelis su linų kuodeliu.

Centrinėje sienoje ant kilimų pakabinti stilizuoti Gedimino stulpai, juose įrašyta datos 1918—1956; šalia Amerikos ir Lietuvos vėliavos, o viduryje meniškai išrašyta "Malda už Lietuvą" (inž. Č. Tamašausko darbas.)

Paroda daro gražų įspūdį. Eksponatai įdomūs, gerai atrinkti ir dar geriau sudėti ant stalo arba vitrinose. Čia niekur nerasi atsitiktinai numestų daiktų. Jie turi savo vietą, savo gražų (kaligrafišką) užrašą. Tai pavyzdys, kaip šios rūšies parodas reikia rengti ir jas tvarkyti.

Kad atkreiptų dėmesį, prie bibliotekos durų iš lauko pusės yra trys dideli plakatai. Pirmajame — Baltijos žemėlapis su didelėmis SOS raidėm, viduryje — lietuviškas su grandinim ant rankų, trečiasis plakatas skelbia pačią parodą ir jos lankymo valandas. Lietuviškas piešė dail. R. Ingelevičienė, du plakatus inž. Č. Tamašauskas.

Parodą rengiant, buvo sudarytas garbės komitetas, į kurį ejo: miesto majoras Nicholas S. La Corte, kleb. kun. M. Kemėžis, Dr. J. Harry Adams — miesto mokyklų superintendentas, dr. Ronald G. Walsh —

bibliotekos išdo globėjas, Robert C. Crane — Elizabeth Daily Journal redaktorius ir leidėjas.

Darbo komitetą sudarė — St. Dzikas — pirmininkas, kun. V. Karalevičius, prof. Juozas Žilėvičius.

Jiems visu nuosirdumu talkino visa eilė lietuvių: inž. Č. Tamašauskas, tvarkęs visą techninę dalį; Ona Strimaitienė, tvarkiusi audinius, Juozas Juška — tvarkęs medžio, odos, keramikos skyrius; numizmatikos pašto ženklų — Pijus Didžbalis, istorinį spaudos skyrių — prof. J. Žilėvičius. Ir Veblaitienė atliko rašto darbus ir vadovauja priežiūros štabui, Balys Vliudas paruošė leidinėlių, R. Ragauskas surinko eksponatus, Ona Budninkienė, K. Šeštakas, K. Bartys, Petras Lanys, Dapkus — vertė leidinėlių.

Parodą tikrai verta pamatyti visiems. Ji uždarna vasario 25 d. Lankymo laikas: darbo dienomis nuo 4 v. p. iki 9 v. v., šeštadieniais 10 v. ryto iki 9 v. v. Sekmadieniais ir Washingtono dieną uždaryta.

P. J. Vasario 19, sekmadienį 5 v. p. p. Lietuvių Laisvės salėje rengiamas vasario 16 minėjimas. Kalbės L. Laisvės Komiteto narys M. Brakas. Kita programa atliks K. Vasiliauskas, skautės ir vyrų choras, vadovaujamas J. Žilėvičiaus. Pamaldos bus 11 val. Prieš tai bus padėtas žuvusiem vaikams.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Lavickas Leonas, L. Studentų tautinių šokių grupės vadovas Irenos Karalienės brolis, sausio 11 grįžo iš rusų belaisvės Vokietijon. Pirmosios bolševikų okupacijos metu, būdamas tik 17 metų, Leonas pabėgo Vokietijon, kur netrukus buvo paimitas kariuomenėn. Rusų nelaisvėje — Vorkutos, Stalingrado ir kitose belaisvių stovyklose — išbuvo 11 metų. Jo tėvai ir antra sesuo Halina Moliejėnė gyvena Čikagoje. Tikimasi, kad Leonas, dabar jau 32 metų, netrukus galės atvykti pas tėvus.

Savo auką Vasario 16 minėjimo proga, atiduokime dar prieš minėjimą. Auką renka apie 70 asmenų, jų tarpe — apie 40 studentų. Neturėjusie-

ELIZABETHO PARODOJE. Iš kairės į dešinę: St. Dzikas, Ir. Veblaitienė, inž. Č. Tamašauskas, T. Džikienė, V. Januškaitė, S. Narkelevičaitė, O. Budninkienė, kun. V. Karalevičius, prof. J. Žilėvičius. Nuotrauka V. Maželio.

LAISVĖS TROŠKIMO UGNIS NEGALI BŪTI UŽGESINTA

BALTIMORĖS ŽINIOS

Baltimorės Liet. Radijo Valandėlė kasmet Vasario 16 paminėti ištisos valandos programa. Šiemet ji buvo vasario 12 d. Pranešėjas abiem kalbom paaikšino, kad su tuo minėjimu jungiamas ir viešas protestas komunistinei Rusijai, pavergusiai Lietuvą. Nuaidi Amerikos ir Lietuvos himnai. Kun. K. Pugevicius atkalba 78 psalmės žodžius, kuriais Dievas

laimėse. Prabyla Marylando gub. Teod. McKeldin. Jo žodžiai tiesūs ir kieti: lietuvių tauta myli laisvę ir už ją šimtmečiais kovojo; laisvės troškimo ugnis negali būti užgesinta, neužgesins jos ir šių dienų tautų pavergėjas — rusiškasis komunizmas; didi kova dėl laisvės eina, ir ją rėmė bei rems JAV; Lietuva turi būti vėl laisva. Baltimorės miesto majoras T. D'Alessandro išreiškė gilų įsitikinimą, kad Lietuvių laisvė išplėsta tik laikinai ir, Dievas duos, visos tautos, ne tik Lietuvos, kurias slėgia komunistinė tironija, bus laisvos. Prof. M. Biržiškos, kuris yra pasirašęs Liet. Nepriklausomybės aktą, žodžiai priminė nepaneigiamą faktą, kad komunistinės Rusijos valdovai, laisvai pripažinę Lietuvos valstybę, savo pripažinimą klasingai sumavo, mūsų tautą niekina ir naikina. Tautos laisvė gali būti atkovota tik atsidedimu ir darbu.

Antra dalis — žodžio ir dainos pynė, kurią iš mūsų rašytojų raštų ar dainų sudarė poetas K. Bradūnas. Žodinę pynę dalį atliko Ona Karasiėnė ir aktorius J. Palubinskas.

Pasigirsta Laisvės Varpo skambėjimas. V. Kudirka šaukia: "Kelkite, kelkite, kelkite!" Tauta ima busti, ir tai žadina Maironis: "Žiūrėk, rytuose aušra jau teka". Tauta ryžtasi nusikratyti vergu ir skelbia 1918 m. 16 vasario aktą. Karo maršai sustiprina šių žodžių įspūdį.

Tautos sūnūs laimi laisvės kovą, nors ir didele žaizdu ir gyvybių kaina. Didelės aukos, dideli ir laimėjimai. Bilijūno "Laimės žiburo" ištraukos gražiai pavaizduoja laisvės vaisius ir palaima. O dabar? Dabar — šalis pavergta, kankinama, tauta išblaškyta, bet dvasioje negalėta... Kur prapuolė tas kelelis, kur pro krūvių eio? — gražiai pavaizduoja ištikimų tautos vaikų sielvarta. Tauta kankinama, bet nepraranda vilties ir kaupia jėgas nauiem žygiam ir įkvėpimo ieško Maironio dainoj "Lietuva brangi, mano tėvyne". Ir Sibiro kankiniai nepalūžė dvasia, juos gailina gintinis atsiminimai, jie tarytum kalbasi su mylimuoju Nemunu: "Op op, kas ten Nemunėli, ar tu mane šauki?" Visi lietuviai, pavertęji ar laisvuose kraštuose, diena pradedą ir baigia malda už tėvyne. Choras dainuoja Gruodžio "Tėve mūsų".

Nelaimė didelė, priešas žiaurus ir galingas. Reikia pasitikėjimo ir ištvermės. Kokia ištvermė turi būti, rodo partizanas

savo priesaikoj. Ištvermė mus parves į gimtąjį kraštą. Skamba Vilniaus varpai. Baigiama malda ir "Marija, Marija" giesmės melodija.

Sio minėjimo organizatoriai ir radijo valandėlės vedėjai, Alb. Juškevičius ir Kest. Laskauskas, padėkojo visiems, minėjimą parėmusiems ir prie jo įvykdymo prisidėjusiems. Klausytojai nuosirdžiai pritaria šiems žodžiams, bet pirmų pirmiausiai dėkoja minėjimo organizatoriams. Atliktas tikras patriotiškas darbas, ir atliktas gerai.

Parapijos vakarienė įvyko vasario mėn. 12 d. Tai paskutinis žiemos laiko parapijos bendras susijimas. Prie vaišių stalo susirinkusius pasveikines ir padėkojė už atsilankymą, klebonas prel. L. Mendelis vakariene pradėjo malda. Vaisės ir po jų pasilinksminimas praėjo, kaip visuomet, labai smagiai. Svečiai turėjo ne tik malonų vakarą, bet savo atsilankymu sušelpė ir parapijos mokyklą, nes vakarieneš pelnas skiriamas mokyklai išlaikyti.

Seserys kazimierietės, dirbančios mūsų parapijos mokykloje, sekmadienį, vasario 12 d., po kiekvienų pamaldų rinko aukas savo kongregacijai. Prel. L. Mendelis ne tik mieliai leido aukas rinkti, bet visuo ragino gausiai aukoti. Dosnumo pavyzdį parodė pats Prelatas, paaudkodamas \$25.00 Surinkta iš viso \$358.00. Aukos dar bus renkamos po novėnų pamaldų vasario 13 ir 14 d.

Jonas ir Bronė Lietuvninkai vasario mėn. 12 d. šv. Alfonso bažnyčioje atšventė moterytės gyvenimo auksinį jubiliejų. Mišias aukojė prel. L. Mendelis, asistuojamas savo pagelbininkų kunigų, savo pamokslė gražiai jubiliatu pasveikindamas. Išklmėse dalyvavo gražūs būrys artimųjų, jų tarpe ir dukte vienuolė. Jonas Lietuvninkas yra giminaitis a. a. kun. Juozo Lietuvninko, buvusio daug metų Baltimorės lietuvių parapijos klebono. J. M.

Inž. St. Jarembauskas Australijoje išlaikė nustatytus egzaminus, priimtas į Australijos inžinierių institutą nariu ir gavo lygias teises su šiame krašte baigusiais mokslą inžinieriais.

IŠ VISUR

J. Matulionis, Vliko pirminkas, vasario 6 atvyko į Vokietiją susipažinti su Vykdomojos Tarybos darbu ir lietuvių bendruomenine veikla.

Brocktone LDS kuopos susirinkimas šaukiamas vasario 19, sekmadienį, šv. Kazimiero parapijos salėje. Visi nariai prašomi gausiai dalyvauti. Susirinkimai atvyks iš New Yorko vienas iš tėvų pranešėjų. Bus proga sumokėti ir Darbininko prenumeratą.

Jonas Vosylius, jaunesnysis puskarininkis, tarnaujantis 33 Illinois divizionij (Guard), ngulatinis Darbininko skaitytėjas, vasario 4 turėjo skaudžią viduriu operaciją, kuria darė dr. Petras Brazys šv. Kryžiaus ligoninėje. Čikagoje. Ligonis iaučiasi jau geriau ir dėkoja jį lankantiems artimiesiems ir draugams.

Baltų Draugijos Vokietijoje suvažiavimas įvyko sausio 27 — 29 d. Lueneburge. Iš lietuvių suvažiavime dalyvavo apie 10 asmenų. Pr. Zundė supažindino su lietuvių padėtimi Vokietijoje, Z. Ivinskis padarė pranešimą Baltų Tyrimo Instituto vardu. Spaudos konferencijoje kalbėjo Dr. P. Karvelis. Federalinei Vokietijos vyriausybei atstovavo min. Kraftas, jos vardu pasveikines suvažiavimą.

Antanas Repšys, teisininkas, išrinktas ALRK Federacijos Chicagoje apskrities pirminku šiemet. Kiti valdybos nariai išrinkti D. Kaminskienė, Antanas Bacevičius, V. Paukštys, inž. Naudžius, E. Markūnienė ir F. Sereičikas. Dvasios vadu pakviestas prel. Ig. Albavičius.

Zenonas Nomeika, vargonų virtuožas, koncertuos Chicagoje kovo 11 d. rengiamame religinės muzikos koncerte, kuris įvyks tuoj po religinės meno parodos atidarymo šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje.

Dr. K. Brinkis sausio 28 d. Madride didžiojoje Santiago kolegijoje, kuri turi specialių seminarą dabarties problemom tirti, skaitė paskaitą "Europos federacija ir lietuviai". Salė buvo pilna žmonių, dalyvavo 14 tautybių studentai ir daugelį svečių. Po paskaitos buvo gyvos diskusijos. Svečiai ir studentai gyvai domėjosi Lietuva ir jos pažūromis į Europos federaciją.

Antano Petrolavno, 1912 metais gyvenusio Nonticoke, Pa., ieško Morta Petrolavnitė-Meksraitienė, kilusi iš Kalesninkų km., Udrijos parapijos. Jos tėvo vardas buvo Simonas. Rašyti: Mrs. Martha Meksraitis, 541 School St., Minersville, Pa.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokią kalbą bekalbėtų.

Albumas Lietuva yra gražiausia dovana Vasario 16-sios proga

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiom įsigyti ir kitam dovanoti. Išleido: ATEITIS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Jį galima gauti:

"DRAUGE", 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

ATEITIES administracijoj ir ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

Pasidarykite savos ZUBRUVKOS

Jedkite keleta šiadedu importuotos tikros stumbrazolės i buteli grynos deginies ir gausite pasigardžiuoti geriausiu pasulyje aromatišku gerimu. Vieno pokelio užteks visiems metams. Patenkinamas garantuotas arba grąžinami pinigai. Užsakykite nedelsiant. Pokelio kaina \$1.00. Rašykite:

WORLD HERB CO., Dept. Y, 459 18th Ave., Newark 3, N. J.

IŠ KUR ŠIOS DURYS?

ATSAKYMA RASITE, IŠIGIJĘ ZENONO IVINSKIO NAUJAUSIĄ KNYGĄ APIE MŪSŲ SVENTĄJĮ — "SVENTĄ KAZIMIERĄ". ŠIOS DURYS YRA VILNIAUS KATEDROJE. KELIS SIMTUS METŲ JOS VĖRĖSI Į SV. KAZIMIERO KOPIJĄ. DABAR VILNIAUS KATEDRA UŽDARYTA. SVENTOJO PALAIKAI PERKELTI Į SV. PETRO IR POVILO BAŽNYČIA ANTAKALNYJE. VISA TAI APRASYTA Z. IVINSKIO STUDIJOJE, IDETA IR NUOTRAUKA, KAIP PERKELIAMI SV. KAZIMIERO PALAIKAI. BE TO, DAUG VAIZDŲ IS SVENTOJO GYVENTOS APLINKOS, JO KULTO UŽSIENYJE IR KITUR.

KNYGA PARAKS ZINOMAS MŪSŲ ISTORIKAS. PASINAUDODAMAS VATIKANO IR KITAIS GAUSIAIS SALTINIAIS, IS JOS GALESITE SKAITYTI PASKAITAS MINĖJIMAMS. PATS LAIKAS ĮSIGYTI PRIEŠ SV. KAZIMIERO SVENTĖ!

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

KAINA TIK 3 DOL.

Pasidarykite savos ZUBRUVKOS

Jedkite keleta šiadedu importuotos tikros stumbrazolės i buteli grynos deginies ir gausite pasigardžiuoti geriausiu pasulyje aromatišku gerimu. Vieno pokelio užteks visiems metams. Patenkinamas garantuotas arba grąžinami pinigai. Užsakykite nedelsiant. Pokelio kaina \$1.00. Rašykite:

WORLD HERB CO., Dept. Y,
459 18th Ave., Newark 3, N. J.

Ponas TOKS

Ponas Toks ruošėsi Vasario 16 jau iš anksto. Jis galvojo gerai: namai turi būti papuošti, kad kiti suprastų, jog jis šventčia. Nemėgdamas dirbtinių gėlių, susirado gyvasias ir apstatė jais langus. Bet atsitik tu man taip, kad vieną emė ir nudžiūvo, dar šventės nesulaukusi.

— E, tu gražuole, man tik tai lango vaizdas gadinai, — sumurmėjo ponas Toks ir išmetė pro langą su visu vazonu. Kai ji pliaukštelėjo gatvėje, iš ten pasigirdo griausmingas balsas:

— O tu ten, ka išdarinėji? Vos per plauka, galvos man neraskėlei.

Ponas Toks iškišo galvą pro langą ir paaiškino:

— Darau tvarka prieš Vasario 16. Viena vazelė išmečiau.

— Tai gi, išmetei, beveik ant galvos. Kas tokiu būdu vazas svaido?

— O kokiu būdu jas galiu mėtyti? — paklausė ponas Toks. — Gal žinai kokį naują būdą jų nusikratyti?

— Žinai, žinai! — šaukė iš apačios. — Galas tave imtu taip mėtyti vazas! Ir kam tu ją išmetei?

— Tai klausimas! — nustebo ponas Toks. — Nugy išmečiau, kad gėlė buvo nudžiūvusi. Ar tamsta laikai lange ir sudžiūvusias gėles?

— Aš jokių gėlių nelaikau, bet ir vazų žmonėm ant galvų nesvaidau.

— Aš taip tu tuščių nesvaidau. — paaiškino ponas Toks. — Vaza buvo su gėle, nuvytus. Kurios dar žydi, tebestovi lange.

— Bet tamsta metei vaza, ne gėle. — protestavo praeivis iš apačios.

— Žinoma, o kaip kitaip galėjau daryti: gėlė buvo vazoje. Ar tamsta norėtum, kad aš jas raučiau ir tik tada mėtvčiau? Atsiprašau, tai yra daržininko amatas. Aš pirkau gėle su vazonu, su juo ir išmečiau. Ko tamsta dar nori?

— Aš noriu, kad tamsta daugiau to nedarvtum, kai eisiu pro šalį. Suprantai?

— Labai gerai, — atsakė ponas Toks. — Bet tamsta tada švilpterk, kai mausi pro šalį. nes aš negaliu žinoti, kada kitos gėlės išdžius. Bet geriausia, jei tamsta visai čia neisi ir neklidysi man švarintis prieš šventę.

Ponas Toks užtrenkė langą patenkintas:

— Na, ir laimėjau! Bent atkreipė dėmesį, kad mano langai prieš Vasario 16 ne tokie, kaip kitų.

● **St. Baranauskas**, solistas, tuoj po Velyku koncertuos Los Angeles, Calif. Koncerta rengia "Lietuvių Dienos". Dalyvaus ir Los Angeles gyvenantieji lietuviai rašytojai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO., atstovaujanti didelę anglų firmą HASKOBA Ltd., Londone, siunčia į LIETUVĄ ir kitus kraštus siuntinius su vilnonėmis medžiagomis, maistu, avalyne, vaistais ir kit. 100% garant. — pilnas draudimas. Visus reikalingus mokesčius sumoka siuntėjas, gavėjui mokėti nieko nereikia. Siuntiniai siunčiami iš Londono, Anglijos tad labai greitai pristatymas.

Prašykite mus į LIETUVĄ siunčiamų gėrybių sąrašą:

OVERSEAS CARGO CO.
4426 S. Rockwell St.,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-4337

HOWARD KECK (deš.), Superior Oil Co. prezidentas, ir jo advokatas Elmer Putnam, abu iš Kalfornijos, Senato buvo apklaušti dėl \$2.500 kyšio sen. Fr. Case.

CRAŽIAI PAMINĖTA VASARIO 16 SUKAKTIS

Vasario 12 šv. Trejybės parapijos svetainėje įvyko Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Į minėjimą prigužėjo pilna svetainė žmonių, pradedant senesnio amžiaus ir baigiant pačiais mažiausiais Amerikos lietuviukais.

Šventės organizatorius buvo vietos klebonas kun. J. K. Miliauskas, gimęs Amerikoje, ta čiau gerai pažįstas Lietuva, joje kadaise lankėsis, daug dėl jos dirbęs ir dabar jos nepamirštąs ir išleides net keletą knygų lietuvių kalba.

Minėjimo programa buvo plati, įvairi ir svkiu įdomi; ją paruošė seselė Koncepta, padedant kitų Nukryžiuotojo Jėzaus seselių. Labai įdomiai pasirodė vaikų darželio mažiuikai, įrodvami, kad jie moka ir lietuviškai, ne tik angliškai, kalbėti ir kaip spirgiukai pašokinėti. Po jų sekė tautiškais rūbais skoningai pasipuošusios mergaitės, sudainuodamos keletą lietuviškų dainų ir pašokdamos keletą tautišku šokių.

Pianinu akompanavo A. Maleveckienė. Pasirodė vyresnio ir jaunesnio amžiaus berniukai, pašokdami "grybus", "zuikučius", kareivių ir jūrininkų maršus. Scenoje teko pamatyti labai vykusiai sudarytus gyvus paveikslus ir šventei pritaikytus vaidinimėlius. Didelį pasigerėjimą publika išklaušė vru ansamblio keletą lietuviškų dainų; ansambliui vadovavo V. Ramanauskas. Artistės gabumu ir balso grožiu visus sužavėjo panelė Patricia Daugert, sudainuodama solo dainą: "O Lietuva motinėle".

Minėjimo programos dalį užėmė trejetas pasakytų kalbų. Pirmą kalbą, paįvairindamas linksmu juoku, lietuviškai pasakė kun. B. Zdanavičius, vienuolyno kapelionas Elmhurst, Pa. Kalbėtojas pažymėjo: būti geru ir susipratusių lietuvių buvo ir yra garbinga! Kas yra ištikimas savo tautai, tas bus ištikimas ir geras Amerikai.

Antrą kalbą angliškai pasakė kun. J. F. Baltusevičius iš Scranton, Pa. Šiomet jis pakviestas vasario 16 atkalbėti invokaciją Atstovų Rūmuose Washington. Kun. J. F. Baltusevičiaus kalba buvo persunkta giliu savo tėvų gimtojo krašto, jos istorijos pažinimu ir didele meile, o taip pat nuoširdžiu atjautimu Lietuvos vargų ir nelaimių rusų caro laikais ir dabar bolševikų vergijoje. Pažymėjo, kad mes visi turime dirbti Lietuvos gerovei, jos teises ginti ir nuolat belstis į stipruosius, kad pagelbėtų Lietuvai.

Trečia kalbėtoja buvo neseniai iš Lietuvos atvykusi Ponia Bronė, buvusi mokytoja ir slaugė. Ji sklandžiai ir suglaustai nupaskojo Lietuvos istoriją ir pabrėžė, kad žmonijos priešas bolševizmas žlugs ir Lietuva gyva prisikels iš savo nelaimės. Visuomenė skirstėsi labai patenkinta, turėjusi progos pasidžiaugti turininga programa ir įdomiais kalbėtojais. Visu širdyse buvo jaučiama ir gyvai kalbama, kad lietuvių tauta Amerikoje yra dar gyva. Nuoširdi padėka už gražų minėjimo suorganizavimą priklauso klebonui kun. J. K. Miliauskui, Nukryžiuotojo Jėzaus seserim ir visiems kitiems bendradarbiams. B. D.

Laiškas redakcijai

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktorai, Jūsų laikraštyje til pes keliu iš Liet. Skautų Sąjungos pasitraukusių narių pareiškimas neatitinka tiesai, nes ten paminėtos skautininkės iš organizacijos išstoio dėl asmenišku sumetimų. Skaučių Sesiaria niekad nėra pažeidusi Lietuvos Skautų Sąjungos principu. Ji stengėsi ir stengsis savo žinioje turimas mergaites auklėti tikromis ir tauriomis lietuviškomis, orisilakdydama skautu deologijos.

Prašau neatsisakyti šį paaiškinimą patalpinti Jūsų redaguojamame laikraštyje.

Priimkite, pone Redaktoriau, aukštos pagarbos pareiškimą

O. Zailskienė
Vyriausioji
Skautininkė.

Cicero, 1956 .II. 12.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles KIEKVIENA SEKMADIENI—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

VERTYBĖS STUDIJŲ DIENOSE CHICAGOJE

J. ŠOLIŪNAS

Viena dalis lietuviškojo akademinio jaunimo vasario mėn. 4—5 d.d. Chicagoje buvo suvažiavusi nagrinėti lietuviškųjų dvasinių vertybių. Studijų dienas ruošė Liet. Stud. Centro Valdyba, gi visa technikinį darbą atliko vietinis skyrius. Studijų dienas šeštadienio rytą atidarė Chicagos valdybos narys Ant. Laucius, pakviestas tarti žodį Sąjungos pirm. Pr. Jogą. Toliau buvo pakviestas stud. dienų pirmininkas Leonas Sabaliūnas, kuris sekretoriauti paprašė I. Čepėnaitę.

Atidaromąją paskaitą apie "Lietuviškųjų dvasinių verty-

bū esmę" skaitė Aldona Augustinavičienė. Ji nurodė, kad tos dvasinės vertybės yra visose ar daugelyje sričių: muzikoje, mene, literatūroje, mažiau vertingos negu kitų tautų. Tik mūsų nesugebėjimas jas parodyti pasauliui ir neturėjimas pakankamai tvirtu vertybėm pasauliui pažinti mūsų kultūros.

Po nietu vertaus buvo anvaliojo stalo diskusijos tema "Lietuviškųjų vertybių ugdymas mumyse pačiuose". Diskusijoje suklaustai savas mintis pateikė D. Šeputaitė, L. Širmuolė, V. Kamantas, T. Remeikis ir J. Šoliūnas.

Buvo diskutuota ir kritiškai vertinta vertybių esmė bei priešastys, skaldančios ar trukdančios tas vertybes ugdyti studentuose. Šios diskusijos daugiau ar mažiau turėjo būti paremtos pirmaia paskaita. Tačiau diskusijų dalyviai kartais "nuslydsdavo ir į lankas".

Paskutinioji šeštadienio paskaita buvo J. Šmulkščio — "Mūsų santykiai su aplinka, ypač lietuviškaia". Dėl laiko stokos ši paskaita buvo labai sutrumpinta ir tema dalinai pakista. Prelegentas išimtinai sustojo prie politinių vertybių ugdymo akademiukoose. Trumpai prisiminė lietuviškąjį išeivijos politinį veikimą, jo neigia-

mas ir teigiamas puses, kai kuriuos politinius sąjūdžius. Žinoma, čia prelegentas negalėjo pamiršti ir saldžiai pagirti jam prie širdies esančio politinio, ideologinio Santaros sambūrio.

Antrąją studijų dieną vertybių salėje, kur vko visos paskaitos, buvo iškilmingas studijų dienų uždarymas. Čia D. Velička kalbėjo apie tautinės samonės ugdymo būtinumą bei nurodė konkrečias priemones, kaip tai būtų galima vykdyti. Prelegentas taip pat išreiškė ypatingą džiaugsmą dėl studentijos domėjimosi tautinėmis vertybėmis ir reikė viltis, kad panašios studijų dienos virs tradicinėmis.

Bendras įspūdis šitame susibūrimė: malonu, kad Sąjungos valdyba suruošė tokias studijų dienas. Malonu, kad jose apėtas vertybes kalbėjo ne tik mūsų vyresnieji, bet ir patys studentai. Malonu, kad vietinis Sąjungos skyrius atliko visa rengimo darbą. Tačiau yra nemalonu, kad net didesnė dalis Chicagos akademikų nedalyvavo studijų dienose, nors tie charakteriai vis dėl to pasirodė vakare šokiuose, kur ypatingai reikėsi kaip dailaus gėrimo atstovai prie baro. Nema-lonu, kad studijų dienu vykdytojai nesugebėjo suteikti bent kiek iškilmingumo visai studijų dienų eigai. Tačiau tai bus pamoka ateičiai.

MARTIN SEXTON, 74 metų iš Airijos, staiga pasidarė milijonierius, kai New Yorko advokatai jam pranešė, kad paveldi 39 milijonus dolerių. Jo žmonaitė Miss Fanny Sexton Indianoje turėjo dideles plantacijas.

CHICAGO, ILL.

HELP W. FEMALE

TYPIST

● 5 DAY WEEK
● PAID VACATIONS
● PENSION
Vaughan's Seed Co.
601 W. Jackson
CHICAGO, ILL.

Wonderful Transportation
COMBINATION BILLER
AND TYPIST
Days.

ALSO OPENING FOR BILLER
and one TYPIST for night
work with truck line
experience.
Permanent positions.
CALL CLIFFSIDE 4-1000
Mr. Walter Rich.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

(Atkelta iš 5 psl.)

bės kun. Bielskus. Pagrindinę kalbą pasakys Kipras Bielinis. Rinkliavos reikalui žodi tars L. Bendruomenės vicepirm. kun. dr. Vitas Martusevičius, Menine dalį išpildys L. Meho An-samblis, vadovaujamas Leono Kaulinio, ir studentu tautiniu šokių grupės, vadovaujama Irenos Karalienės. Minėjimo programa parengta kruopščiai ir neužtruks per ilgai. Vadovaus Jonas Stiklorius.

Minėjime dalyvauti kviečiami visi Philadelphiaje ir jos apylinkėse gyvena lietuviai. Kas gali, šventės diena rengiasi tautiniais drabužiais. Visi kviečiami savo auka prisidėti prie Lietuvos laisvinimo. Suaukoti pinigai bus persiusti Amtrikos Lietuvių Tarybai. Abi lietuviškų radio programos dali savo įprasto laiko taip pat skirs Vasario 16 minėjimui.

Kun. Stasys Raila, vasario 13 d., aplankė savo buvusį kleboną prel. Igną Valančina.

Mokslieiviai, studentai ir draugiai ateitininkai organizuotai dalyvaus pamaldose už tėvynę šv. Andriejaus paravijos bažnyčioje. Pamaldoms renkamas 10:45 val. ryto.

Kultūros Tarybos vasario 12 d. suruoštos paskaitos "Natioji lietuvių poezija", kuria skaitė Kostas Ostrauskas, klausėsi apie 40 žmonių. Paskaitoje daugiausiai buvo aptariama Kazio Bradūno inasas mūsų šio meto poezijoje. Paskaita buvo iliustruojama ištraukomis iš K. Bradūno naujausios knygos — Devynios baladės. Po paskaitos K. Bradūnas paskaitė keletą savo iau spausdintų ir dar nespausdintų eilėraščių.

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje metais lietuviškos pamaldos gavėnias metu papildoma sekančiais: sekmadieniais — Graudūs verksmai, 3:30 val. po pietų.

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn.

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, prieinama kaina.

Tel. CHapel 6-1377

NEW HORIZONS

AT

LENKURT

IN

MECHANICAL ENGINEERING • DESING DRAFTING
ELECTRONIC PROTOTYPE • CONSTRUCTION
TECHNICIANS

A limited number of men who are experienced in the mechanical design of electronic assemblies can now advance to semi-professional or professional status with one of the world's lieding electronic firms.

If you are an electro-mechanical design draftsman or have electronic prototype construction experience and have done drafting you may qualify for one of these positions. Here is your chance to advance in a position that calls for good experience rather than college degrees. If you are not satisfied with your present chances for personal growth and development contact Mr. Foster now at:

Lenkurt Electric Co.

1105 County Rd., San Carlos, California

TOOL & DIE MAKERS

California Location

Modern, Progressive West Coast Electronic Firm has immediate openings for highly qualified Tool and Die Makers.

These are permanent, steady jobs. Working on commercial telephone carrier equipment.

Work and live on California's beautiful Peninsula, where the climate is best by government test.

Send a summary of your personal and work history to the address below and let us help you with any questions you may have regarding relocation.

EMPLOYMENT OFFICE

LENKURT ELECTRIC
COMPANY

1105 County-rd.

San Carlos, California

SACHMATAI

Veda K. Merkis

P. Vaitonis uždėrbo du pirmuosius taškus Hamiltono miesto pirmenybėse, įveikęs Plewes ir Achermaną.

Tautvaišos varda randame "British Chess Magazine" sausio nr., kur jis minimas skaičiuje dovanas laimėjusių Milwaukee omen pirmenybėse. N. Yorko "Chess Review" vasario nr. žymi Sandrino ir Tautvaišos 1-2 vietas laimėjimą Illinois valstybės pirmenybėse, su 5-1.

Dr. J. Pajaujis ir Dr. D. Krievikas lošia D. C. Chess lygoje už Kongreso bibliotekos komanda Washington: pirmasis A klasėje (komanda iškovojo 3 vieta iš 12 varžovų), o antrasis — B klasėje.

N. Yorko lietuvių p-bėse, E. Staknys įveikė pirmąsį M. Slapšį ir perėmė pirmąją tase p-bėse su 4:0, Slapšys antras su 4:1.

Bostono tarpklubinėse rugtynėse Lietuvių antroji pralaimėjo prieš Arlingtoną 2:3. Po tašką pelnijo: Rimas Karosas ir G. Šveikauskas. Tadas Naginonis, lošdamas su Simmonsu turėjo figurą viršaus ir buvo panašus, kad laimės partiją, duodamas lietuviams laimėjimą prieš būsimąjį Bostono meistrį — Arlingtoną, bet "žioptelėjo" Valdovę ir taška. "Boston S. Globe" vasario 12, paskelbė Lietuvių C komandos laimėjimą prieš Bostono kolegiją 4:1.

Koresp. lošime "Chess Review" vasario nr. skelbia tokias lietuvių pasekmes: Stonkus 1952 Golden Knights baigė meje įveikė Frillingą ir Strahan, o kitam turnyre įveikė Friedrich (54-P), Žalys sudorojo Karalaitį — (52-N), Namikas laimėjo prieš Thomas (54-Ns), Giedraitis įveikė Viele (55-N), Skėma įveikė Cheeck (55-N).

Latvis E. Mednis, N. Y. vals tybės meistris, eina pirmuoju Marshall klubo p-bėse su 7:2.

LT. PARRY O'BRIEN New Yorko Atletų Klube pasiekė naują rekordą. Jis 16 svaru rutulį nusivėdė 59 pėdas ir 9 inčias.

SPORTAS

Lietuvių S. K.

Elizabeth S. C. 1:1 (0:0)

Purvinioj aikštėj mūsų futbolo vienuolikė prie geriausių pastangų prieš Elizabeth istengė pasiekti tikrai lygiasias. Komandos sąstatas buvo šiek tiek pasikeitęs. Vartus puikiai gynė grįžęs į mūsų eiles Klingys, bet puolimui trūko įvarčių šaulio Sukūrė daugybę progų, mūsų vyrų sugebėjo pasiekti tikrai viena įvartį. Pirmas puslaikis baigėsi lygiomis, be rezultato. Antram puslaiky prasiveržęs priešininkas vedė 1:0; bet netrukus Boulos, priėmęs gražų padavimą iš Remėzos, išlygino 1:1. Ši pasekmė nepasikeitė iki baigmės švilpuko.

Už L. S. K. žaidė: Klingys, Vaitkevičius, Jegeris, Arenas, Jokūbaitis, Wells, Kalašinskas, Remėza, Boulos, Sabaliauskas ir Gražys.

Ateinanti sekmaditnį lietuvių vėl savo aikštėje (Farmers Oval) žais pirmenybių rungtynes prieš S. C. Eintrasht. Rungtynių pradžia 2:30 val. p. p. Prieš tai žais rezervinės komandos.

Futbolo sezonas jau eina prie galo. Liko žaisti tik porą rungtynių, todėl nepraleiskite progos jų pamatyti. Ši sekmaditnį tikimės tikrai įdomaus žaidimo, nes greičiausia vėl žais centro puolėjas Roberts, o vartus gins mūsų šaunus vartininkas Klingys. Lietuvių Sporto Klubas kviečia mielus "Darbininko" skaitytojus ateinančio sekmadienio popietę įdomiai praleisti Farmers Oval futbolo aikštėje. Atvykite ne tik patys, bet paraginkite ir savo draugus bei pažįstamus gausiai dalyvauti. Jausdami už savo pečių visuomenės paramą, mūsų futbolininkai dės visas pastangas sukurti gražų ir pergales vertą žaidimą.

Bajoras.

Krepšinio antrojo rato rungtynės prieš Ridgewood komandą bus vasario 18 d. 8:15 val. vak. Žaidžia LAK. Prieš Philemoną vasario

Manhattan klubo p-bėse pirmąją Bisguier, Al Turner ir A. Feuerstein po 5:2.

Maskvoje, Sovietų pirmenybėse pirmuoju eina 19-metis B. Spassky su 6:2, Averbach 5½, Taimanov ir Tal po 5. Spasskis laimėjo prieš Averbachą, Rogoziną, Boleslavskį ir M. Tal.

New Yorko liet. pirmenybėse penktame rate susitiko Slapšys ir Staknys, abu iki šiol eję be minuso. Partija baigėsi Staknio naudai, kuris tuo pačiu dabar veda pasekmę 4:0. Slapšys liko antruoju 4:1. Padėti lentelėje pagerino Sakalas pergalė prieš Milčių, abu du lygiai atsidomami trečioje vietoje 3:2. Po to seka Vilpišauskas 2-2 (pralaimėjo prieš Andriulį) ir Adomaitis su tiek pat taškų, aplošęs Račkauską.

Seštame rate susitinka Slapšys — Milčius, Adomaitis — Staknys, Andriulis — Račkauskas ir Vilpišauskas — Trojanas. Sakalas laisvas.

11 pralaimėta santykiu 67—72. Mūsų šiek tiek dabar yra 3 vietoj. Atletas.

Jeji nori ką paskelbti

DARBININKE,

skambink telefonu:

GLenmore 5-7068

DISPLAY

GET THE BEST!

Wedding invitations, shower decorations and favors. Imported souvenirs, umbrella and shower cans for sale or rent, at low low prices. The Millian Co. 136 - 19 - 38 Ave. FLUSHING, L. I., N. Y. IN 1-5289 Ask for Dept. "L"

DIR. OF. CATHOLIC SCHOOLS

ALBERTUS MAGNUS COLLEGE, 700 Prospekt Street, New Haven, Conn. State 7-1196; Dominican Sisters; Sister M. Lucia, O. P., President; Sister Francis de Sales, O. P., Dean; 250 Students; B. A. Degree; Day; Summer Session; Tuition \$400; Board \$800; Fees for all Students \$100 plus.

LONDON — NEW YORK — MUENCHEN

Vaistų siuntinėlius pristatome į visus Europos kraštus, išskyrus Rumuniją. Pavyzdžiai rodo kaip žemą kainą reikalaujame:	Robuden 18 amp.	7.68
	Robuden 60 tabl.	5.53
	Serpasil 120 tabl.	4.42
	Streptomycin 10 gram.	3.75
	Terramycin 16 caps.	9.21
	Vitamin B-1 100 tabl.	1.53
	Vitamin B-12 100 tabl.	1.53
	Vitamin C 100 tabl.	3.04
	Multivitamin 500 tabl.	3.20
	Siunčiant į Rusiją ir jos užimtas sritis, muitas apmokamas iš karto; todėl imama dviguba kaina.	
	Prašoma rašyti angliškai	
	TRANSGLOBUS EXPORT	
	1590 Second Ave.	
	New York 28, N. Y.	
	(REgent 7-7008)	
A. C. T. H. 12 amp.	\$8.64	
Cedilanid 80 tabl.	3.04	
Cortisone 20 cc	5.90	
Cortisone 40 tabl.	10.67	
Hydargin 120 tabl.	8.70	
Hydargin 12 amp.	3.75	
Hydrocortisone 25 tabl.	4.25	
Irgapyrin 1x5 amp.	3.18	
Irgapyrin 100 tabl.	5.95	
Kombetin 25 amp.	4.80	
Largactil 100 tabl.	3.68	
Largactil 10x2 cc	4.35	
P. A. S. 500 tabl.	\$4.00	
P. A. S. 1000 tabl.	7.20	
Rimifon 1000 tabl.	8.40	

Sterling Silver Bracelet Rosary

The Bracelet Rosary has the approval of the Holy See. Presents on its outer surface the complete Rosary, the Crucifix and Medals of the Blessed Mother, Saint Theresa, and Saint Christopher, beautifully proportioned to make a graceful integrated design. It comes in an attractive gift box with a pamphlet describing the use of the Rosary.

Price \$5.00 (Patented) Check or Money Order

The Tri-Y Company Dept. "L" BOX 321 EAST ORANGE, N. J.

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai.

P. Gaubys foto sritis dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

Visais draudimo reikalais kreiptis į draudimo atstovą JUOŽĄ ANDRIUSĮ

LICENSED INSURANCE BROKER

Baigęs tam mokslus ir išlaikęs valstybinius egzaminus. Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreiptis: šokiadieniais iki 8 val. vak., šeštadieniais iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis
238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 7-8247.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

COLUMBUS HOTEL

formerly Knights of Columbus Hotel, Pacific Ave., Opp. St. Nicholas Church ATLANTIC CITY, N. J.

SPECIAL RATES \$3.00 and \$4.00 Per Day Restaurant — Grill

DOES YOUR CHURCH NEED MONEY? Contact us for an easy and sure way to make it fast. Stop in or call Berlin 7-0531-J for complete details.

BO PEEP POTTERY Dept "L" 246 South White Horse Pike, Berlin, N. J. —

For a good deal on a NEW OR USER CAR call EUGENE X. CARSON with T. J. BUTLER & SON DE SOTO — PLYMOUTH 540 Harrison Ave. Harrison, N. J. New Phone: HU 3-5656 Open Evenings Closed Sundays

BETTER SCHOOLS BUILD BETTER COMMUNITIES

Ramunės Ramunių arbatą visada yra gera gerti. Ramunių šviežių žiedų pusė svaro kainuoja \$1.25. Liepos žiedų arbatą geriamą prakaitavimui sukelti, puslės, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų pusė svaro — \$1.25. Pupalaiškis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltigei, reumatizmui ir kirminams išvartoti. Pupalaiškių lapų pusė svaro — \$1.25. Trejanka tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm. Trejanka — 75¢.

Visa kartu gali gauti už prisijusčius \$4.00.

ALEXANDER'S CO. 414 Broadway South Boston 27 Mass.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Institutu, New Yorke.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

PITTSBURGH, PA.

Jungtinių Lietuvių Organizacijų metinis suvažiavimas įvyko sausio 29 d. Lietuvių Piliečių draugijos klube. Niekuo met dar nebuvo tiek gausiai atstovų suvažiavę, kaip ši kartą. Valdyba pateikė praėjusių metų veiklos ir piniginės apyskaitos pranešimą, kurį atstovai užgyrė ir priėmė. Po visų pasitarimų ir diskusijų nutarta \$100 paskirti Lietuvos laisvinimo reikalams. Pinigai išteikti Amerikos Lietuvių Tarybos skyriui Vasario 16 minėjime. Naują valdybą sudaro: pirm. adv. Edwardas A. Schultz, vicepirm. — kun. Vladas Budreckas ir Stanley Straiter, fin. sekretorius J. Chikanauskas, prot. sekr. — Nellė Evans ir J. Pascužis, koresp. Frank Žilionis, žd. Albert Chesna, direktoriai — Jack Norris, Elizabeth Straiter, S. Saulis, J. Kelly, V. Mažeika, J. Pascužienė, V. J. Količienė, P. Daff, G. Žilinskas, A. Gutauskienė, A. T. Onaitis, Dr. Levinskas, J. Alešunaitė, A. Zaliaduonis, P. Pivarūnas, J. Pabarėius, S. Onaitis, M. Onaitis, J. Muraška, A. Paleckis, ir Mrs. Sultz. Kitas suvažiavimas bus balandžio 29 d. 3 val. po pietų Lithuanian Benefit Association of America 424

Locust St. McKees Rocks Pa. Nuosirdžiai prašoma visus atstovus dalyvauti.

Lietuvių diena įvyks rugpjūčio 5 West View Parke, kur ir praeitais metais. Visos draugijos, parapijos, klubai, organizacijos nuosirdžiai prašomos tą dieną neruošti kitų parengimų ir dalyvauti visų lietuvių dienoje. Frank Žilionis.

MALE - FEMALE

Cooks - excellent positions Domestic, all types, Good pay, steady, other positions Phone or write Carl B. Sampson 25 E. 65 St. New York City RE 4-3261

PLAN YOUR VACATION NOW AND U TOO WILL BE WITH THE 1956 Franciscan Pilgrimages TO CATHOLIC SHRINES IN U. S. & CANADA IN HONOR OF THE BLESSED MOTHER

TO CANADA — 6 FULL DAY	TO CANADA — WEEKEND
PILGRIMAGES	PILGRIMAGES
June 18-23 \$95.	June 8-11 Any one of these tours
July 9-14 or July 23-28 \$100.	July 20-23 \$50
Aug. 6-11 or Aug. 20-25 \$105.	Aug. 3-6
Sept. 3-8 or Sept. 17-22 \$95.	Aug. 17-20
	Aug. 31 - Sept. 3

To Washington, D. C., Weekend Pilgrimages April 6-8 } Oct. 12-14 } any one of these Tours \$40 April 20-22 } Nov. 2-4 }

These costs for Tours noted above include payment for meals, lodging, all transportation, etc. (All of our Tours begin and end in N. Y. C.) A \$5.00 deposit will hold 1 reservation on any of these Tours noted above till the day that the full payment is due.

All profits for the benefit of our own Franciscan Seminary — St. Joseph's Seraphic Seminary

For folder with full details on all Tours call: PE 6-4494, or write: Franciscan Family Circle, 135 W. 31st St., N. Y. C.

DISPLAY NEW CATHOLIC EDITION of the HOLY BIBLE Beautifully Bound and Color Illustrated Published with the Imprimatur of His Eminence Francis Cardinal Spellman Archbishop of New York Sold Everywhere \$29.90 SPECIAL PURCHASE \$15.90 For Representatives or Information No obligation on your part. Call VA. 5-5077

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

AVERELL HARRIMAN,

New Yorko valstybės gubernatorių jo rezidencijoje, Albany mieste, vasario 15, Lietuvos nepriklausomybės šventės išvakarėse, apalankė New Yorko Alto atstovai. Gub. A. Harrimano buvo primti A. Ošlapas, M. Kižytė, dr. Br. Nemickas, inž. A. Varnas ir dr. V. Viliamas. Kartu su jais dar buvo iš Rochesterio atvykęs kun. J. Bakšys. Gub. Averell Harrimanas pasirašė atsišaukimą į New Yorko valstybės gyventojus, primindamas Vasario 16 ir skatindamas išjungti į lietuvių vilts ir maldas savo tėvynei laisvę atgauti. Žodžiu gubernatorių pareiškė, kad Amerikos lietuvių kovą su komunizmu dėl tėvų šalies laisvės sutampa su JAV siekimais tarptautinėje politikoje. Deklaracija bus perskaityta sekmadienį, vasario 19, įvykstančiame Vasario 16 minėjime Webster Hall salėje 4 v. p. p. Kalbės Rep. Ray Madden ir dr. J. Pajaujis.

Vasario 16 Great Necke

Nassau County lietuvių turės progos paminėti Lietuvos respublikos nepriklausomybės atstatymo dieną Great Necke A. L. Bendruomenės skryžiaus ruošiamoj šventėj. Minėjimas įvyks Vasario 26 d. 89 Steamboat Rd. Great Neck (Kasmo čiaus svetainėje) 5 val. po pietų. Pagrindiniu kalbėtoju bus VLIKo Prezidiumo sek. Henrikas Blazas, programą išpildys vietos vyru choras, vadovaujamas M. Čibo.

Lietuviškos televizijos programa

bus šeštadienį, vasario 18, 6:30 v. v. iš televizijos stoties WATV — 13 kanalo. Programa skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei paminėti išpildys "Liet. atsiminimų" radijo "Rūtos" ansamblio dainininkai ir šokėjai, solistė Suzana Griškaitė. Režisuoja ir vadovauja programos organizatorius Jokūbas J. Stukas. Bus kalbama tik lietuviškai.

SIUNTINIAI LIETUVON

Prityrusi "Haskoba" Ltd., (London, Anglijoje) atstovybė priima užsakymus siuntiniams į Lietuvą ir Sovietų Sąjungos kraštus. Maistas, vaistai, įvairios medžiagos rūbams ir avalynei bei kitos gerybės išsiųstos iš Londono sandėlių, pasiekia Lietuvą 4-6 savaitių bėgyje. Siuntinio gavėjas, priimdamas siuntinį nieko nepripažįsta, nes siuntinys pilnai apmokamas siuntėjo.

Atvykite asmeniškai, ar skambinkite EV 8-6163 dėl kainoraščių. Patarnausime greitai ir sąžiningai.

OVERSEAS PARCELS AGENCY
of "HASKOBA" Ltd., London
c/o LAIMA
335 Union Av., B'klyn 11, N. Y.

Liet. Bendruomenės

Cypress Hills apylinkės susirinkimas įvyksta penktadienį, vasario 17 d., 7 v. v. P. Montvilos name, 251 Etna St. Dr. A. Trimakas padarys politinę apžvalgą, bus renkama nauja valdyba ir aptariami kiti reikalai. Visi šioje apylinkėje gyvenantys lietuvių prašomi šiam susirinkime dalyvauti.

Išvyko atostogų

Agnes Sniekiūtė ir Dorothy Zeroliūtė. Penktadienį jos išskrido į šiltus kraštus. Pradžioje sustos Puerto Rico, iš ten keliaus į Dominikonu respubliką, Jamaicą, Haiti. Grįždamos keliom dienom sustos Miami, Fla.

Skautai ir vilkiukai

dalyvauja uniformuoti bendrame Vasario 16 minėjime Webster Hall. Uniformuotiems įėjimas nemokamas. Tnto suėigos vasario 19 d. nebus.

Laiškas iš Lietuvos

Jurgiui Visockiui ir Onai Cerlienei, gyv. Amerikoje, yra gautas laiškas iš Lietuvos. Laiška malonėkit atsiimti asmeniškai arba paprašykite prisistūti: Baltic Co. P. O. Box 90-337, Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Ieškomas Jonas Grinius, sūnus Juozo iš Joniško. Atsiliepti šiuo adresu: Ed. Vitkus, 449 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

Antanas Škėma,

laimėjęs šių metų Darbininko dramos konkursa, šeštadienį, vasario 11, Darbininko redakcijos patalpas buvo sukviestas juro komisijos narius bei bičiulius vaišems.

Elzbieta Jakaitis

išvyko kelioms savaitėm atostogų į Miami, Florida.

LB New Yorko apygardos atstovų suvažiavimas

įvyks vasario 25 d. 4 v. p. p. Baltų Laisvės namuose, 131 E. 70 St. New Yorke. Bus pranešimai iš praeitų metų veiklos, apie pasaulio lietuvių seimą, apygardos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai ir kt. Apylinkės valdyba kviečia visus, besidominčius LB veikla ir rūpesčiais. Apylinkių ir seniūnijų įgalioti atstovai prašomi atvykti punktualiai.

L. B. N. Y. Apygardos Valdyba.

Alto atsišaukimas

Mieli broliai ir sesės lietuvių, New Yorko Lietuvių Taryba maloniai kreipiasi į Tamstą ir kviečia atsilankyti bei išjungti į Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 38 metų sukakties minėjimą.

Vasario 16 d. viso pasaulio lietuviams primena ilgą ir sunkią Lietuvos Tautos kovą už laisvę ir nepriklausomybę apvainikavimą. Tą dieną, 1918 m., Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė nepriklausomos demokratinių pamatų sukurto Lietuvos valstybės su sostine Vilniuje atstatymą ir pranešė pasauliui, jog Lietuva laisvai ir savistoviai tvarkys savo gyvenimą. Iš tikrųjų Lietuvos nepriklausomybės metai buvo Lietuvos gerbūvio ir kultūrinio klestėjimo metai.

Bet Sovietų Sąjunga, sulaužiusi visas tarptautines sutartis, 1940 m., jėga pagrobė ir pavergė mūsų tėvų žemę. Žudymais, kalėjimais, masinėmis deportacijomis ir visokeriopu genocidu dabar terojami lietuvių šeimyniniai ir kultūriniai klestėjimo metai. Jie herojiškai veda žūtutinę kovą krašte, o jų vilts yra sudėtos į laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių ir lietuvių pasaulį. Nebūkime kurti jų pagelbos šauksmui.

Laisvėje gyvenančių lietuvių yra pati svarbiausia ir neatšaukiama pareiga — vieninai išjungti į Lietuvos laisvini kovą ir tęsti ją dar su di desniu pasiaukojimu, iki Lietuvos laisvės rytas ir vėl nušvis.

Vasario 16 d. šventę minėdami, turime pademonstruoti visam pasauliui lietuvių gili susipratimą, vienybę, pasiaukojimą ir nepalaužiamą ryžą Lietuvos didžiajam reikalui. Kraujo aukos iš laisvėje gyvenančių lietuvių tėvynė nereikalauja, bet išsilaisvinimo kovai yra reikalinga visų moralinė ir materialinė parama.

Susirinkime į minėjimą su atviromis lietuviškomis širdimis ir su dosniomis rankomis. Tačiau, jei kas, dėl labai svarbių priežasčių, negalėtų atvykti, atlikti savo lietuviškos pareigos, nuoširdžiai prašome parodyti solidarumą prisijungiant piniginę auką Lietuvos laisviniui reikalui.

Vardan tos Lietuvos vienybės težydi!

Didžiojo New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba.

JEI ŽAVIESI JAUNATVE IR JAUNIMU —
PRENUMERUOK IR SKAITYK

"VYTI"

Amerikos Lietuvių Katalikiško Jaunimo Vyčių Žurnalą.

"VYTIS" yra įdomus, turinčias, gražiai iliustruotas jaunimo žurnalas, eina jau 41 metai; "VYTY" rasi įdomių pasiskaitymų ir iliustracijų bei žinių iš jaunimo gyvenimo ir veikimo, susipažinsi su jaunimo galvoseną, troškimais ir darbais Dievui ir Tėvynei; "VYTIS" leidžiamas lietuvių ir anglų kalbomis, eina kas mėnuo ir kainuoja tik 3 dol. metams. Prenumeratą siųsti adresu: MRS. RITA PINKUS, 76 Providence Street, Worcester 4, Mass.

JAPONISKOS VEISLES sūniukas Madison Sq. Garden varžybose buvo išrinktas gražiausias. Jis priklauso 11 metų mergytei S. Breweiter.

Paterson, N. J.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas rengiamas vasario 19 d. 3:30 v. p. p. Piliečių klubo salėje.

Minėjimą rengia visos lietuviškos organizacijos, draugijos ir Amerikos Lietuvių Bendruomenė. Visų tų organų atstovai sudaro minėjimo komitetą. Komiteto prezidiumą sudaro klebonas kun. Jonas Kinta — garbės pirmininkas, Antanas Gudonis — pirmininkas, Jonas Sprainaitis — išdininkas, kun. Vytautas Demikis — sekretorius.

Minėjimas pradėdamas 10:30 v. mišiomis ir, pritaikintu tai dienai pamokslu bei giesmėmis.

Piliečių klubo salėje 3:30 v. p. p. kalbės J. Audėnas, Lietuvos Laisvės Komiteto narys, taip pat kalbą pasakys Paterono miesto majoro atstovas.

Meninėje dalyje dainuos šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas muziko Vinco Justo. Šeštadieninės mokyklos mokiniai pasakys eilėraščių.

Komitetas kviečia visus lietuvius gausiai atsilankyti,

Komitetas.

BOSTONO
ZINIOS

Sėkmingas spaudos vėjus

Vasario mėn. 12 d. šv. Petro bažnyčioje katalikiškos spaudos reikalui pamokslus pasakė T. Gediminas Jočys, pranciškonas. Dabar jis lanko privačius butus užsakinėdamas laikraščius ir platindamas katalikiškas knygas bei maldaknyges. Žmonės mieliai priima, išgyja katalikišku knygų ir ypatingai naujai užsisako ar atnaujiną Darbininką.

Gausiai aukojo

Šv. Petro bažnyčioje vasario mėn. 12 d. buvo darvta specialii rinkliava parapijos bažnyčios, mokyklų ir kitu pastatų apšildymui. Parapiečiai suaukojo 1041 dol.

Auto nelaimėse

Bostono mieste praeitais metais žuvo 64 žmonės, o sužeista 3260.

SUVAŽIAVIMAS
NEWARKE, N. J.

Lietuvių Bendruomenės Newarko apygardos valdyba kviečia vasario 25 d., šeštadienį, 6:30 val. vakare šv. Jurgio Drjos patalpose, Newark, apylinkių atstovų suvažiavimą šia darbotvarka: 1. Praeitojo suv. protokolo patikrinimas, 2. Valdybos, komisijų ir apylinkių pranešimai, 3. Valdybos ir komisijų rinkimas ir 4. Klausimai ir sumanymai. Suvažiavime kviečiami dalyvauti ir svečiai.

Apygardos Valdyba.

PARDUODAMA. Pasinaudokite proga pirkti restoraną "Lithuanica Square", geroje biznio vietoje, išdirbtas 18 metų; pardavimo priežastį sužinosite vietoje. Kreiptis: 282 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

DR. PAUL D. WHITE, garsus Bostono gydytojas, širdies ligų specialistas, buvo iškvietas į Washingtoną tikrinti prezidento D. Eisenhowerio sveikatą.

Lietuviški šokiai televizijoje

Šeštadienį, vasario 18, 12:15 —1 val. p. p. Big Brother Bob Emery programoje Bostono tautinių šokių grupės jaunieji išpildys keletą lietuviškų tautinių šokių televizijos WBZ stotyje 4 kanalu. Tuo bus paminėta Vasario 16.

Likviduojasi šv. Petro d-gija

Šv. Petro Draugija, savu laiku turėjusi narių arti 500 ir gražiai veikusi šioj parapijoje, nutarė likviduotis, nes narių nebeliko nei šimto.

Pasikeitė raštininkai

Šv. Jono pašalpinė draugijoje ilgamečiui protokolu raštininkui Kaziu Rusteikiui pasitraukus, jo vieton išrinktas Alfonsas Baika. Susiv. šv. Kazimiero draugijos protokolu raštininkui St. Jakučui pasitraukus, jo vieton išrinkta J. Glineckis.

Palinksimino vaikučius

Užgavėniu proga vietoj Lašinio ir Kanapinio buvo pakviestas magikas — juokdarys, kuris vasario mėn. 10 d. salėje po bažnyčia šv. Petro parapijos mokyklos mokiniam parodė visokių magiškų gudrybių ir "burty".

Pradės atostogas

Vasario 17 d. šv. Petro parapiinė mokykla pradės žiemos sezono vienos savaitės atostogas. Mokslo pradės vasario 27 d. Atostogų metu kai kurios seselės mokytojos atliks savo metines rekolekcijas Brocktone.

Skautų išvyka

Bostono lietuvių skautų Kęstučio draugovė vasario 19—21 dd. rengia išvyką į Blue Hills kalnus. Išvykai vadovaus ps. A. Treinys, draugininkas.

Vyks pasportuoti

Bostono vyčių sporto mėgėjų ratelis vasario 28 d. rengia Roller Skating vakarą. Sportininkai vyks į Neponset, Mass.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.

Kiekviena sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite kair pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui ANTONIUI F. KNEŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORWOOD 7-1449; SOUTH BOSTON 8-4618 ar 8-1940; KIRKLAND 7-8533.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINE RADIJO PROGRAMA
WBMS, 1090 kilocycles Boston 15, Mass.
Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu

VEDEJAS — P. VIŠČINIS

31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Klausykite
LIETUVOS ATSIMINIMŲ
radijo valandas
Šeštadieniais 4:30-5:30 val.p.p.
Stotis WEVD
1330 kil. 97.9 MEG. (FM)
Direktorius
Jokūbas J. STUKAS
1264 WHITE str. HILLSIDE, N.J.
Waverly 6-3325

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO

38 metų sukakties minėjimas įvyks

1956 m. Vasario-February 19, sekmadienį, 4 val. po pietų

Minėjimas bus **WEBSTER HALL** salėje

119-25 East 11th Street, prie 3rd Ave., New York

Kalbės: Repr. Hon. RAY MADDEN (D.-Ind.) ir Dr. JUOZAS PAJAUJIS

Minėjimą rengia ir visus maloniai kviečia gausiai atsilankyti

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA NEW YORKE

MENINĖJE DALYJE dalyvauja:

Operos solistas Stasys Liepas

Dramos aktorė Tosca Daubaraitė

Brooklyno operetės choras,

vadovaujamas muz. Juozo Stankūno

Akompanuoja muz. Aleksis Mrozinskas